

HADUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRA:
MELYBEN ÉS VIDÉKEN EGY HÓRA 3 PENCŐ,
EGYES SZÁM ÁRA 12 PILLÉR

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
FELKÉSZÍTŐ:
VITÉZ KOLOSVÁRY BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS K'ADÓHIVATAL:
DEBRECEN, PIAC-UTCA 59. SZÁM ALATT
TELEFON 3-48. SZÁM.

Ludas Matyi a döbrögi portán

(In.) Tegnap éjtszaka, mikor a hideg szél felborzolta a télvégi álmok fekete csöndjét s a Hatvan-utcai temetőszélen megzördültek az örökzöld bokrok, száz évek árnyéka suhant el egyik poétánk sirhantja fölé. Előtte kocogott vén paripáján Scorbuntzius ur maszkja, spádéval parókával és bőrbuogóban, ahogyan azt egy évszázad előtt a mi is Ludas Matyink fortélyosságából magára vette. Ment-ment a döcögős uton és eszibe jutott a mulandóság, a messzerohanó évek, amelyek ugy dübörögnek a rohanó századok utján, mint Fazekas Mihály ur néhány száz hexameterje...

Azok a pattogó verssorok ma is élnek a diákok ajkán, de vajjon mi lett az „ujabb izléssel emelt” Döbrögi-palotával? Apóliák-e a megpüfölt tekintetes urat, vagy már kigyógyult a bajból?

Amint így gondolkozott az éjféle lovas, egy rengeteg tölgyesbe érkezett. Azonnal megismerte, hogy csakis a Döbrögi erdeje lehet, mert a fátöngök helyét, ahol ő egyszer léprecsalta a kényelmes földesurat, még máig se ültették be új csemetékkel. Azután elővillant a kastély. Villanyvilágos ablakából új élet derjéje áradt. Megdobogott a szíve. Hátha még élnek?! Hátha még uralkodnak az észretért Döbrögiek, azok a vén, nyakas magyarok, akikről egyszer azt írta Fazekas Mihály, hogy nem haladnak a korrallal?

És pipája hegyéről odafelelt a kertesész: „Mit akar itten, Ludas Matyi öcsém? Zsidó itt a bérlő...”

Eltelt száz év és megváltozott a világ. Fazekas Mihály is lehullott a sirba. Porrá lettek a „Debreceni Kör” alapítói, megsárgultak a fivészkönyvek és „Ámeli” szivecskéjét is magábanyalta a francia föld... Ki emlékszik a nemes és vitéz lő huszárfőhadnagyra, akinek inszurrekciós lelkét meghódította Linné „növényi alkotmánya” s akinek költészetében először szólalt meg Széchenyi István gondolata? S ha akadnak esték, mikor a széles és ellengő hortobágyi éjben a juhászok szivéből kibuggyan egy nóta, tudja-e valaki azt, hogy abban is Fazekas élete busong:

„Oh, te áldott Kanahám
Hortobágy melléke!
Beh sok szegény legénynek
Vagy te menedéke...”

Az utóbbi években sokszor irtunk már centenáriumi cikkeket. Nagyobb és híresebb emberekről is irtunk, de egyetlen ünnep sem függött úgy össze a pusztuló, megtört és elesett magyarság tragikumával, mint a Fazekas Mihályé, aki a Döbrögi-féle nemesi portán először nézett a veszni induló magyar jövőre. Az ő Ludas Matyijának scorbuntziusi gyógy-módja azt a nemzeti betegséget akarta kigyógyítani, amelynek csak a szimptomái változtak meg, de a

kóroka ugyanaz maradt. Száz év előtt még ott kezdődött a betegség, hogy Döbrögi uram a szörnyű, nagy ludgágogástól nem hallotta a vergődő turulmadárnak ijesztő szárny-csapkodását. Ma már a haldoklás stádiuma is elérkezett s a *döbrögi portákon nem a turult, hanem a libét tisztelik nemzeti madárként...*

Tegnap éjtszaka, mikor a döbrögi kastélynál vsszahőkolt a Ludas Matyi vén paripája, magába roskadt a fekete lovas és kocogott vissza a Hatvan-utcai temető felé. Azután megállt egy sárral borított, elhagyott és gondozatlan temető-halom mellett, melynek fejéke alatt Fazekas

Mihály, a nagy magyar poéta alszik. Vele szemben egy búsmagyar közeledett az uton. Döbrögi uram volt s fájlalta a hátát... Odafent zúgott a szél és hozta az új magyar ifjúságnak ezernyi könnyét és panaszát, hozta a vergődés földre-bukdós lelkét, a fájdalmat és a magyar jajgatást, amely ott szakadt ki a döbrögi nagyapák homályba vesztett portáiból...

Ludas Matyi csak nézte, csak nézte a botorkáló embert s azután topantott egyet és nagyot hördült a százevutáni magyar éjtszakába. Akik ott jártak, hallhatták a szavát: „*Háromszor veri ezt kenden Ludas Matyt vissza!*”

Nincs messze az az idő, amikor a trianoni igazságtalanság teljes jövátételt nyer

Rothermere lord levele Ravasz László református püspök-höz

Budapest, február 25. A Dunamelléki református egyházkerület legutóbbi közgyűléséről üdvözlőlevelet küldött Rothermere lordnak, aki most Ravasz László címére a következő levélben válaszolt:

Főtisztelendő Ur! Fogadják köszönetem azért a levélért, amelyet Ön és Teleky József gróf irtak alá a Dunamelléki református egyházkerület közgyűlése nevében. Nagy megelégedésemre szolgált az, hogy nemcsak Magyarországon, hanem az egész Európában is azt találtam, hogy az anyaországhoz való lelkesedésben teljes béke uralkodik a

vallásfelekezetek között. Ebben látom a magyar ügy győzelmének legnagyobb reményét. A legutóbbi amerikai látogatásom a legnagyobb mértékben megerősített ama meggyőződésben, hogy nincs távol annak az ideje, amikor a trianoni békeszerződés által az Ön mártír hazáján elkövetett igazságtalanság teljes jövátételt nyer. Egyházának tagjai bizonyosak lehetnek afelől, hogy én törekvésemben meg nem lankadok, amíg csak ez az ügy, amely mindnyájunk vállán nyugszik, nem diadalmaskodik. Öszinte tisztelettel Rothermere lord.

A magyar kormány a külföldi sajtó szerint is helyesen járt el a szent- got hárdi ügyben

Budapest, február 25. A külföldi sajtó ma már egészen másképpen ítéli meg a szentgotthárdi incidenssel kapcsolatos helyzetet. Mindenütt megállapítják a magyar kormány jóhiszeműségét és álláspontjának helyességét. A francia sajtó szerint ténymegállapító bizottságot kell alakítani, amely fegyverszállítmányok esetén azonnal intézkedhet. Övatosan kell eljárni, nehogy a szuverenitást megsértsék. A francia lapok szerint közép-európában a feszült helyzetet nem szabad zavarni és nem szabad olajat önteni a tűzre.

Magyarország mellett az olasz sajtó
Róma, február 25. Az olasz sajtó kezdettől fogva elítélő hangon irt a kisantantnak a szentgotthárdi ügyben folytatott sajtóhadjárataról. Az elnök táviratára vonatkozóan valamennyi lap egyetért Bethlen Istvánnal és az ország belső ügyének mondja a kérdést. A gépfegyver ügyében folytatott egész sajtókampányt karzati komédiának nevezi.

Tovább uszítanak a csehek
Prága, február 25. A Narodni Politika a szentgotthárdi esemény legujabb fejleményeiről a következőképpen ír:

A kisantant és Franciaország álláspontja teljesen érthető. Budapest eljárása provokálás, már csak azért is, mert felesleges volt, mert Magyarország nem tagadja a fegyver-

küldés tényét és mert a géppuskák eredetét később is meg lehet állapítani. Magyarország eljárása a népszövetséggel szemben udvariatság volt.

Fenyegetődik a Temps
Páris, február 25. A Temps ma vezércikkben foglalkozik a Magyarországon történt eseményekkel és megállapítja, hogy Magyarország nem méltányolja eléggé a népszövetség erkölcsi tekintélyét. Bethlen István már eleve is tiltakozik az invesztigáció ellen és nem ismeri el annak létjogosultságát, pedig első-sorban Magyarországnak volna érdeke, hogy közép-európában bizalmat keltsen. Ugy látszik tehát, hogy a szentgotthárdi ügy olyan fejleményeket von maga után, amelyeket előre senki sem láthat.

Erdélyi lélek

Írta: dr. BESSENYEI LAJOS

A magyar néplélek teljesen megöregedett, hirdetem újabb írásban és szóban. Szerintem a súlyos adatok, a megcáfolhatatlan tények ezt igazolják. Mások, bírálóim és az ellenvéleményen levők, csak azt ismerik el, hogy a magyar néplélek beteg, nehéz nyavalya támadta meg. A két megállapítás közt ha nem is nagy, de elég lényeges különbség van: az aggságból az egyetlen kivezető ut a tökéletes megifjodás, a betegségből megment bennünket a megfelelő orvoslás is.

Két vezéralakja a mai erdélyi magyar irodalomnak kereste fel újabb városunkat és tartott itt nekünk előadást. Mert tudni kell, hogy Erdélyben, a rabságban sinylődő, elvagyontalanodott, árvaságra jutott testvéreink közt, ma gazdagon virágzó magyar irodalmi élet lüktet. A boszork talpa alól, a szuronyok körül, a nemzeti eszményre ránehezülő borulat felhői fölé tör ez az irodalmi élet kifelé és keresi a régi magyar eget.

Az egyik vendégünk Áprily Lajos költő volt, ki két héttel ezelőtt járt itt. A zeneiskola díszterme zsúfolásig megtelt és az ünneplő közönség áhítatos figyelemmel hallgatta, amint ez a fiatal, csupaerő tehetség olvasta fel a maga költeményeit. Mind hazafias tárgyú volt. De nem lobogó lelkesedéssel izzók, színes kifejezésekkel pompázók, hengegő virtuskodástól hangosak. Szomorúak, borongósak, mélabusak; jégtakarós hőmező, amely alatt azonban ott bujkál a tavaszi ibolya kis palántája, várja az első olvadást, lesi a legelső napsugárt, hogy arra rögtön kibontsa az ő tarka, gyönyörűsége szíromját. De ami legfőbb értéke ennek az egész költészetnek, az a szimbolizmus. Az oláh zsarnokság és önkény világában nem lehet nyíltan, nekiszilajodva hazafiaskodni, bizakodva hangoskodni, hanem csak képekben gondolkodni, élni és másokat is éltetni. Ez a Tompa bachkorszakbeli allegorikus költészete. De Áprilynál még rendszeresebb, még egyetemesebb, még kifogyhatatlanabb: a szükség okozza ezt a legtermészetesebb megoldást. Melancholia és szimbolizmus így jelentkeznek együtt, mint a legszeretőbb ikertestvérek, akikben azonban nincs semmi mesterkélttség, keressétség, erőszakoltság. Áprily képei világosak és egyszerre megérthetőek; minden hallgatója értette és érezte rögtön, mit akar ezzel vagy azzal mondani s csak egyféle módon érthetőek, nem pedig többféle módon vagy épen sehogysém. Ez hát nem a dekadencia kinosan keresgél, vagy alkoholisták mámorban összezegegyált szimbolizmus, mint amilyen a „Nyugat” c. folyóirat közül egybeserződött tehetségtelen kicsikéknél a képek hajszolása, amit senki sem ért meg, sokszor talán maga az író (?) sem tudná megfejteni a maga titokzatos rejtvényét.

A másik vendégünk, aki még most is közöttünk van, a nagy magyar mesemondó, Benedek Elek. Péntek este az ő tiszteletére is szorongásig egybesereglettünk a zeneiskola dísztermébe és mélyszégyönyörrel lestük az ajkait, melyekről több, mint félszázad óta, hónál sűrűbben ömlik a szó és edesebben folyik a csurgatott méznél. Ugy éreztük, mintha nagyapó regélné és mi ott ül-nénk a lábainál kerekre nyílt szemekkel, dobogó szívvel, repülő képzelettel. Mert Benedek Elek lábainál valóban ott ül az egész magyarság, hiszen 51 éve írogat már és nem sokára megjubilálja a 150-ik könyve megjelenését. Pár év előtt pedig visszament Budapestről Erdélybe, otthagya a biztos, nyugodt életet, felkereste heijette az erdélyiek zaklatott, rettenetes mártírületét és azóta ott még — amint ő maga mondotta — többet dolgozik, mint amennyit ifjúkorában. Mert bizony Benedek Elek 1859-ben született és ma már öreg ember. De szép öregséget él, dolgozik és még Erdélyben sem veszítette el a hitét és a remény-ségét. Mesél odaát a kis rab magyar gyermekeknek, akik így magukba szívják nemcsak a magyar szót, de a magyar lelket is. Tudnak álmodni, a képzelet szárnyán magasba törni, az ég felé szállni s egy szebb jövőben bizni. Áldott lélek és szerető szív lakozik ebben a szép öreg emberben, aki így a maga védőszárnyai alá szedi az erdélyi kisdedeket, tudván, hogy „ezeké a jövő országa”.

Költészet és próza, együttesen egy gazdagon ömlő irodalom, így élteti szegény, árva magyar testvéreinket tul az oláh demarkációs vonalon. Szimbolizmus és mese, amit nem vehet el a tirannus véres marka, mert a képek és az álmok elrabolhatatlan lelki kincsei még az utszéli koidusnak is, így harcol a létért, a magyar jövőért Trianon gyalázatos és galád ököljogával szemben. S egy ilyen háborúnak a végén el kell jönni a győzelemnek.

Az erdélyi magyar lélek ezek alapján valóban csak beteg volt. Nem öreg, nem lehanyatlott, nem elerőtlenedett. A baj veszedelmére azonban feleszmélt, tette serkent és ma már teljes erővel vissza is hat. Ez a biztos gyógyulás jele és utja, s egy még javakorbeli léleknek a bizonyossága.

Hol vagyunk mi, kezeláiban magyarok, ettől? Itt csak érezzük a veszedelmet, kezdetben volt is valami visszahatás, valami cselekvési készség, valami tetterő. De mindez mulóban és eltűnőben. Az öregkor fásult közönye, erőtlen tehetetlensége, mindenbe megnyugvó kényelem-szeretete ütöközik szemünkbe szerte-szét e hazában.

— Kérem! Bárminő szerény állást kér minden irodai teendőben jártas menekült tisztviselő, számvitel, könyvelés, önálló levelezés és gépírásban jártas, aki évek hosszú során át ügyvédi irodában működött. Szives értesítést kér: dr. vitéz Szilágyi Dénes ügyvéd ur irodájába. Piac-utca 44. sz. Telefon: 6—39.

Ólmo
vesz
lapunk kiadóhivatala
Piac-utca 59. sz.

Megváltoztatják a hajduböszörményi utcák elnevezését

Megszállott területi és történelmi vonatkozásuk lesznek az új utcanevek

(A Hajduböszörményi tudósítójától.) A Hajduböszörményi Közművelődési Egyesület február 23-án tartotta utolsó előtti előadását a Bocskai mozgóban, melyet színtől megdöbbent a közönség. H. Fekete Péter leányiskolai igazgató magas színvonalú szabadelőadásában Hajduböszörmény új utca neveiről értekezett. A város ugyanis a régi rendszerű házszám sor megváltoztatása végett

az utcák eddigi neveit megváltoztatja.

Ezzel kapcsolatban az előkészítő bizottságot három szempont vezérelte: az egyik, hogy az elszakított ország-részek városait, folyóit és hegyeit a

másik szerint a magyar nemzeti történet nagyságait, harmadsorban pedig a világháború emlékeit örökítsék meg egy-egy utca új elnevezésével. Az eddigi terv szerint Hajduböszörményben Erdély, Margita, Maros, Kassa, Kárpát, Turán, Hét vezér, Toldi Miklós, 13 vértanu, Tisza István, Nagyatádi Szabó, Drák Ferenc, Hunyadi János, Diószeghy Sámuel, Somossy Béla, Doberdó, Uzsok, Vitéz, stb. utcák, illetve terek lesznek. Az eddigi debreceni utcát Horthy Miklós utcának evezik el. Az érdekes előadás után Csikós Andor szellemes monologgal keltett derűtséget, majd filmelőadás következett.

Az egyesület utolsó előadása március 15-én lesz.

Nemzetgyalázásért négy hónapi fogházra ítélték Hegymegiék egyik vezérét, Rupert Rezsőt

(A Hajduböszörményi tudósítójától.) Rupert Rezső, aki nem is olyan régen még mint H. Kss P. vezére és parlamenti képviselő járt Debrecenben, mint egyszerű vádlott állott szombaton a pécsi ítélőtábla előtt. Rupert ugyanis, mint ügyvéd a föld-birtokrendezési eljárás során, szokásos demagógiájával a következő kijelentésre ragadtatta magát:

„A történelem fogja megállapítani, hogy Károlyi is volt olyan jó hazafi, mint Rákóczi és Kossuth.” Továbbá: „Lesz még idő, hogy Károlyi Mihályt úgy dicsőítsék, mint ma Rákóczit és Kossuthot.”

Izgatásért jelentették fel Rupertet, mert a következő kitélt is használta:

„Károlynak mint a jó hazafinak el kellett menekülnie az országból, mert a szegény népek földet akart adni.” Nemzetgyalázással is vádolták Rupertet, mert az egyik igénylő érdekében elmondott beszéde közben mondta, hogy

„A vitézi rend szegény az or-

szágnak, mert két részre osztja a lakosságot, vitézekre és nem vitézekre

A szekszárdi törvényszéktől felebezés folytán került az ügy a pécsi tábla elé, mely Rupert vége látha talian mosakodásaival szemben a tanuk vallomása alapján ítélt s büntetésnek mondta ki Rupert Rezsőt. Büntetés és büntető felidcsérésének vétségében, továbbá a magyar állam és nemzet megbecsülése elleni vétségben is és ezért

négy hónapi fogházra és kétszáz pengő pénzbüntetésre,

egyévi hivatalvesztésre és politikai jogai gyakorlatának egy évre való felfüggesztésére ítélt.

Rupert természetesen fellebbezett.

— Az új Nemzedek este 6 órakor kapható Debrecenben minden újság-árusnál.

Akik a numerus clausus megszavazták...

A keresztyén közvéleményt kétség kívül érdeklő azoknak a képviselőknek a névsora, akik a magyar parlamentben megszavazták az utolsó fajvédelmi törvény módosítását.

A hiteles listát, amelyről nem fog megfélemedezni a numerus clausus megmástitásával végső oltalmazójától megfosztott felnövekvő generáció, alábbiakban közöljük:

Almássy László, Angyán Béla, Barabás Samu, Barthos Andor, Bárany Sándor, Berczy István, Berthóty Károly, Besseney Zénó, Bethlen István gróf, Bleyer Jakab, Bogya János, Bottlik István, Brandt Vilmos, Bud János, Barathy Béla, Csák Károly, Csizmadia András, Csontos Imre, Csöngedy Gyula, Darányi Kálmán, Dencz Ákos, Dezsőffy Aurél, Dréhr Imre, Erdő-Harrach Béla, Erdő-Harrach Tihamér, Édes Antal, Éri Márton, Farkas Elemér, Farkas Gyula, Farkas Géza, Fáy István, Felér Ottó, Fekete Lajos, Fitz Artur, Fráter Jenő, Frey Vilmos, Gaál Mihály, Gálffy Dénes, Gáspárdy Elemér, Görgei József, Graeff Jenő, Greskovics József, Gubicza Ferenc, Gulácsy Dezső, Gyömöre István, Hajós Kálmán, Halász Mór, Herczegh Béla, Herrmann Miksa, Héjli Imre, Hódossy Gedeon, Hoffer László, Homonnay Tivadar, Huszár Dezső, Ivády Béla, Jánossy Gábor, Jókai-Ihász Miklós, Karafiáth Jenő, Káger József, Kállay Tibor, Kálmán István, Kálmán Jenő, Kálnoki-Benő Sándor, Keglevich Gyula gróf, Kenéz Béla, Klebelsberg Kunó gróf, Klein Antal, Kocsán Károly, Kohut Adorján, Kozma Jenő, Kray István báró, Krisztián Imre, Krudy Ferenc, Krüger Aladár, Kuna P. András, Láng János, Madarassy Gábor, Maday Gyula, Matlot Nándor báró, Mayer János, Mátéfy Viktor, Melzer László, Morvay Zsigmond, Mózer Ernő, Muszty István, Maróthy László, Nánássy Andor, Néppel Gyula, Neubauer Ferenc, Oberhammer Antal, Orffy Imre, Östör József, Patacsy Dénes, Paupera Ferenc, Perényi Zsigmond báró, Perlaky György, Petry Pál, Petrovics György, Péntek Pál, Pintér László, Platthy György, Pogány Frigyes, Pozsegár Rezső, Puky Endre, Putnoki Mór, Ráday Gedeon gróf, Rubinek István, Simon András, Simon János, Söpkéz Gyula, F. Szabó Géza, Szabó Iván, Szabó Sándor, Szabó Zoltán, Szabó Alajos, Szapary Lajos gróf, Szepessy Géza, Szily Tamás, Szinyei-Merse Jenő, Szira nyovszky Sándor, Szuhányi Ferenc, Takács Géza, Tankovics János, Teleky Tibor gróf, Temesváry Imre, Temple Rezső, Ugron Gábor, Urbanics Kálmán, Urbán Péter báró, Usetty Béla, Vargha Gábor, Vasadi-Balog György, Vass József, Vértess Vilmos, Vitéz Győző, Vojnich Miklós báró, Wachtler István.

Olvassa a Hajduböszörményt

Kostya János

órás és ékszerész
Debrecen, Széchenyi-utca 1. sz.

A világhírű „ALPINE” svájci precíziós órák egyedüli képviselője Debrecenben. Mindennemű drágakő, arany, ezüst ékszerek és dísz tárgyak nagy raktára. — Modern villanyerőre berendezett nagy műhelye.

Vidéki megrendelésekre különös gondot fordítunk!

Ha már elmulasztotta

1927-ben, pótolja az idén és tegye egy próbat aut az 1928-as típusu

Mercedes Benz-el

Uj helyiségeink: Budapest, IV., Váci utca 24 szám
Telefón: T. 229—94. és T. 140—70.

Mercedes Benz Automobil R. T.

BANÁN-BEHOZATAL

ÉRETT NYUGATINDIAI BANÁN
A LEGJOBB TAPLALÉK

B.P. TELEFON: 982-25.

Meghalt Landler népbiztos

A proletárdiktaturának egyik jellegzetes alakja, a pohos Landler Jenő dr. meghalt. Az elvtárs, míg e szép pozícióba érkezett, szociáldemokrata ügyvéd volt, mint Györki, és a vasutasok ügyeit specializálta. Az októberi és kommunista lázadás alatt élénk politikai tevékenységet fejtett ki, úgy hogy népbiztos, majd „hadseregpáncsnok” lett.

A bolsevizmus bukásával külföldre szökött a megérdemelt megtorlás elől, ahol mint Kun Béla s többi bajtársai, kény lember és bőséggben bűntudatos Magyarországon s készített elő a kommunista összekülvészeket. Legutóbb mint hivatás magaslátán álló proletárvezér a francia Rivierán, Cannes-ben szórakozott s itt végzett vele az asztmatikus bántalmakhoz járult tüdőgyulladás.

HAYDN ORATORIUMA DEBRECENBEN

Virágvasárnapján, április 1-én páratlan zenei élményben lesz része Debrecen zeneértő és zenekedvelő közönségének. A Szent László Dal-egylet 70 tagú vegyeskara a MÁV filharmonikusokkal együtt bemutatja Haydn örök szép művét „Krisztus hét szava” c. oratoriumát. A hatalmas zenei mű felségesen tárja elénk a keresztalál megrázó tragédiáját.

Maga a darab stílusosan illeszkedik be a nagyhét gondolatkörébe, épen ezért választotta a rendezőség előadás napul virágvasárnapját. Az előadás a Bika-szálló dísztermében lesz d. u. 5 órai kezdettel.

OPERA-EST A ZENEISKOLÁBAN

Hirt adtunk már arról, hogy március 1-én este 8 órakor tartja Hoór-Tempis Erzsébet növendékeivel ezidei első opera-estjét, melynek műsorán Orpheus, Faust és Haydn egyfelvonásosa, a „Patikus” kerül bemutatásra. Az előadáson Hoór-Tempis legkiválóbb növendékei szerepelnek, köztük Simon István is, ki a múlt héten mutatkozott be a m. kir. Operában, ahol annyira meg voltak vele elégedve, hogy rövidesen felviszik Budapestre s egy évi továbbképzés után az Operaház ösztöndíjas tagjává veszik fel.

TISZTUIJTÁS A HENTES SZAKOSZTÁLYBAN

Az Ipartestület hentes szakosztálya most tartotta meg a tagok élénk érdeklődése közepette tisztújító közgyűlést. Az ülést dr. Szabó Mihály elnök nyitotta meg, majd rátértek az ülés legfontosabb tárgyára: a tisztújításra. Dr. Szabó Mihály elnök megköszönte a tagok eddigi bizalmát és támogatását, rendkívül nagy elfoglaltságára való hivatkozással kérte ezen tisztség alól való felmentését. A szakosztály tagjai több felszólaló után kérték őt, hogy tisztségét tartsa meg, majd elhatározása miatt öszinte sajnálkozással jelölt bizottságot küldtek ki. A jelölt bizottság jelentése alapján egyhangúlag megválasztották szakosztályi elnöknek Imre Jánost, alelnökknek Takács Józsefet és Szabó Károlyt. Előjárásági rendes tagnak Imre Jánost és Medgyaszay Józsefet, póttagnak P. Szabó Mihályt és Szabó Károlyt hentesmestereket. — Ugyanez alkalommal került betöltésre a többi tisztség is, amelyekre szintén egyhangúlag megválasztottak: Fehér József jegyzőnek, Frank Rudolf pénztárnoknak, dr. Szabó Mihály, Szűcs Béla, P. Szabó Mihály, Girgás Béla, Daku András, Fábán Ferenc, Bornyi Gyula, Bakóczy László, Strébeli Lajos, Gábor

László, Kiss Gergely, Bóde Gyula, Szoboszlai János, Ecsedi József, Bóér János, Horváth Gábor, Teremi István és Oláh János tagokat.

Kimondotta egyben a közgyűlés, hogy dr.

Szabó Mihály volt elnöküket örökös tiszteltbeli elnöké választja meg. Az új elnök köszönő szavai és Jándy Ferencnek az Ipartestület részéről elhangzott üdvözlője után az ülés véget ért.

SZÁZ EV UTAN FAZEKAS MIHÁLY
NYOMÁBAN

(A Hajdúföld tudósítójától.) Száz esztendeje, hogy a magyar irodalomnak egy érdekes és értékes kiváló alakja, a debreceni Fazekas Mihály, a Ludas Matyi kitűnő szerzője örök álomra hunyta le szemét. A ritka forduló csak a kiváló író nevét viselő állami főreáliskola igazgatóságának jutott eszébe, ahol már serényen készülnek a centennárium méltó megünneplésére. Az állami reáliskolában Majoros Béla és Lovas Rezső főreáliskolai tanárok méltatják Fazekas Mihály írói egyéniségét, aki egyben, mint a „Füvészkönyv” egyik szerkesztője kiváló botanikus is volt. A dolog eddig rendben is volna, hiszen a nemzeti multnak nincs jobb helye, mint a növekvő ifjúság szívében: vegyék át s vigyék magukkal a meszi század kódében eltűnt debreceni költő alakját.

Most, amikor annyi élet ünnepeinek, időszerűnek tartottuk utnak indulni a halott költő nyomán, keresni az ő emlékezetét szülővárosában.

Csűrös Ferenc a centennáriumról

Mukatársunk felkereste Csűrös Ferenc városi kulturtanácsnokot, aki az állami reáliskola emlékünnepe a várost fogja képviselni. A kulturtanácsnok nagy sajnálkozással emlékezett meg arról, hogy a város ezidőseztint más módon nem tudja leróni a kegyelet adóját nagynevű és örökemlékeztű fia iránt s így jobb időkre marad Fazekas munkáinak népszerű kiadása, hogy ez a száz esztendő után is mainak tetsző poéta végre igazán eljusson oda, ahová való: a nép szívébe, amelyért élt és munkálkodott.

A Csokonai-kör föltitkára Fazekas Mihályról

Megkérdeztük Csobán Endre főlevéltárost, a Csokonai-kör agilis föltitkárát, hogy a kör mily módon és hogyan akarja megünnepelni Fazekas Mihály emlékét.

— A centennárium megünneplése egész évre szól — mondja Csobán föltitkár — s mi mostan készülünk arra. Sajnos, nem tudtuk február 23-án, a költő születésének évfordulóján megrendezni ezt az egész országra szóló ünnepélyt, amely — ha később is, de — méltó lesz a halhatatlan Fazekas Mihály emlékéhez, Debrecen városához és a Csokonai-körhöz. De ebben az évben okvetlen sor fog kerülni erre is s nagyon valószínű, hogy már a közel jövőben meg is rendezzük.

Áprily Lajos és Benedek Elek, a

nagy mesemondó közbejötté toltá ki a Fazekas-ünnepély februári centennáriumának megünneplését későbbre. A programmon nem lehetett változtatni, mert a kör a két kiváló erdélyi író már régebben meghívta Debrecenbe előadástartásra s az ő jövetelük véletlenül összeesett a centennáriummal. A Fazekas-emlékünnepélyt országos jellegűvé akarjuk tenni s bizony az előkészítésekhez idő szükséges, éppen ezért nem tudtuk most megtartani az ünnepélyt.

A jövő hónapban jön Debrecenbe a miskolci Lévy-társaság, melynek ifj. Mikszáth Kálmán főispán az elnöke, aztán közgyűlést tartunk szintén még március hónap folyamán, ahol a Csokonai-kör átszervezése és az alapszabályok módosítása fog műsoron szerepelni. A mostani Csokonai-kör a Kisfaludy és a Petőfi társasághoz hasonlóan át fog alakulni. Lesz irodalmi, tudományos és művészeti szakosztálya s ezeknek már választott tagjaik lesznek a Tiszántulról és az egész ország területéről. Az átszervezési tervet már teljesen készen áll s ha ezt le tárgyaltuk, azonnal hozzátunk a centennáris ünnepek előkészítéséhez.

Fazekas Mihály munkáit valószínűleg gyűjteményes kiadásban adja ki a Csokonai-kör.

Fazekas szülőháza: népbank

A szülőház, amelytől Fazekas Mihály búcsút vett és elment katonának, ma már csak emlékekben él. Lebontották, mert ez nálunk általában nemzeti sport, hogy a költők szülőházát lebontsák. Pedig más példát adott már a „sötét” ókor is, amely harcok zivatarában is megkímélte egy Pindaros szülőházát. Az évek jönnek és mennek s vajjon ki nek jut eszébe levenni a kalapját, vagy csak egy futó pillantást vetni a gondolatnak egy fordulónyi idejével arra az emléktáblára, mely a Piac-utcán a „Linoleum” üzlet kirkatáblán van elhelyezve.

Talán nem is tudjuk, pedig egy kicsi márvány emléktábla ott áll az egyik fölkében az összegöngyölt viaszos abrosz vásznak fölött, ezzel a felirással:

Itt állott ez a ház, melyben

Fazekas Mihály

A Ludas Matyi hírneves szerzője élt, munkált, s meghalt.

1766—1828.

Emlékezetére emeltette a Csokonai-

kör:

Magyar sors! Annak az embernek a szülőháza pusztult itt el, akit a legfinnyásabb olvasók is egyszerre a szívükbe fogadtak, sőt 1815-ben második kiadásban jelent meg a „Ludas Matyi”, mely az akkori időkben szinte példátlanul állt. Sikere sokkal nagyobb volt, mint például Csokonai Dorottyaának s háza talán ma kulturturpalota lenne, ahová eljárának zarándokolni a magyar írók: tanulni és gyönyörködni!

Fazekas Mihály életrajza

Fazekas Mihály édesatyja debreceni gyógyszerész volt. Középkorú volt a kollégiumban végzett mint kintlakó növendék, kezdett tanulni franciául és németül. 1782-től egész 1796-ig mint katona bejárta Ausztriát, Galiciát, Moldvát, Német- és Franciaországot. Tizenkétéves katonaságát alatt 1790-ben mint hadnagy jön haza rövid szabadságra. Hőhöz értesül szülei haláláról; testvéreivel megszöközik az örökségen és újra visszamegy harcolni. A hadjáratok alatt megismerkedett a legjobb francia irodalom termékeivel s ezek hatása alatt filozófussá lett. Később, mint nyug. főhadnagy végleg hazatért Debrecenbe. Házát vett, hivatalt vállalt, egész nyugodt polgári emberré alakult át. Házának legjobb barátai és állandó vendégei voltak Csokonai Vitéz Mihály, Kiss Imre, Szentgyörgyi, Domokos Lajos és a Bösörmentyéből bűntudatos Diószegi. Világlatottsága folytán részt vett a közügyek irányításában, ahol szavának igen nagy súlya volt. Mint elismert tudós és poéta átvette Debrecen irodalmi életének irányítását Csokonai halála után.

A híres Arkádia-perben elhidegült Kazinczytól, akivel mindaddig jóbarátságban volt. Az ellentét a híres „Arkádia”-perből származott. Ez elhidegülés után nem sokkal Fazekas megírta élete főművét, a „Ludas Matyi”, amely a magyar irodalom egyik legkiválóbb komikus eposza. Mint botanikus, a Füvészkönyvben jeleskedett, melyet Diószegivel együtt szerkesztett.

Fazekas 1828 február hó 22-én halt meg mint agglégény hatvankét éves korában. Buday Fzsalás, a híres tudós püspök parentálta el. Fejfájja elpusztult, emlékét a háza helyén épült Bank-palotán a Csokonai-kör által felállított emléktábla őrzi.

Jellemző anekdóta Fazekas Mihály-életéből

Fazekas Mihály érdekes, tevékeny életéből sok anekdóta maradt fenn.

A legjellemzőbbet itt közöljük:

— Fazekas Mihály a francia háboru folyamán egy várost szállt meg csapatával, melynek szabad sarcot engedtek. Fazekas bemegy egy ur házába, ott szép könyvtárt vett észre, kizsemel egy jeles könyvet, asztal mellé ül s olvas a könyv mellett mindaddig, míg el nem telik a sarc ideje. Ekkor a könyvet vissza teszi meghajtva magát, kifelé indul. A háziurat annyira meghatotta ez a nemeslelkűség, hogy erőnek-erejével egy értékes zsebórát kényszerített reá emlékül.

Székely Molnár Imre.

Debreceni Gőztéglagyár RT.

Legjobb minőségű kis- és nagyméretű fali cseretégla, egyéb alakítéglák, lapos hódfarku- és kupás cserép állandóan kapható a központi irodánkban, Kossuth-utca 34. szám, Telefon: 14—12. szám, vagy a gyártelepen Bellegelő 504 Balmazújvárosi-ut mentén. Telefon 5—69. sz.

Gyártelepünk rendszeres nyomatávu iparvállalkozásnyal van felszerelve.

Zivuska Andor

költeményei:

„Meghitt órák”

cím alatt most jelent meg.

Kapható: 4 P-ért

a „HAJDUFÖLD”

Kiadóhivatalában, Piac-utca 50. szám.

Vasárnapi istentiszteletek

Istentiszteleti read a ref. templomokban
vasárnap, február 26-án:

Nagytemplomban d. e. 9 órákor Szele György, ágendázik Siposs Imre, fél 1 órákor lev. új. istentisztelet: Mezey Béla, d. u. 5 órákor Bagdy Dániel, Kossuth-utcai templomban d. e. 10 órákor prédikál Baja Mihály, ágendázik Madar Zoltán, d. u. 5 órákor Madar Zoltán, Árpád-téren d. e. 10 órákor prédikál Kolozsváry Kiss László, ágendázik Magyar Bertalan, d. u. 2 órákor Magyar Bertalan, Ispótyai-templomban d. e. 10 órákor prédikál Molnár Ferenc, ágendázik Felker János, d. u. 5 órákor Farkas Pál, Homokkertben d. e. 10 órákor Márki Kálmán, Szegényházban d. e. 10 órákor Hegedűs Kálmán, Koll. oratóriumban d. e. 9 órákor urvacsorát oszt Kovács János, Ref. felső leánynevelő intézetben d. e. 10 órákor Uray Sándor, Nyilas-telepen d. u. 3 órákor Kolláth Pál, Csapókerben d. u. 3 órákor Módos László, Halápon Kántor József, Ondód-Kádárdölön Halász András, Köntösgáton d. u. 2 órákor Mezey Béla, Vagongyárban szombaton d. u. 3 órákor Halász András.

A római katolikus templomban:

Rendes vasárnapi szentmiserend. Délelőtt fél 10 órákor nagymise, utána nagyböjti prédikációt tart Kovács Sándor káplán, a Katolikus Figyelő szerkesztője. Utolsó mise fél 1 órákor. Délután fél 4-kor szentolvasó és litánia. A szentbeszédet Erdődy-Bakacs Iván mondja.

A görög szertartású róm. kath. templomban:

Rendes vasárnapi miserend. Reggel 7 órákor reggeli istentisztelet, 8 órákor diákmissze, 9 órákor katonamisa a görög és latin szertartású róm. kath. katonák részére. 10-kor nagy misét mond és utána prédikál Papp Gyula parochus, szentszéki tanácsos. Utolsó mise fél 12-kor. Délután 3 órákor vécsernye, utána böjti szentbeszédet mond Orosz Bálint segédlelkész. (A nagyböjti ideje alatt minden pénteken délután fél 6 órákor böjti szentgyakorlat lesz prédikációval.)

Az evangélikus templomban

az istentiszteletet február 26-án, vasárnap d. e. 10 órákor Farkas Győző lelkész tartja. (A Miatyánk VII. Ne vigy minket a kísértetbe.) UrvacSORAOSZTÁS.

— Nagyböjti prédikációk a római katolikus templomban. A debreceni Szent Anna-utcai római katolikus plébániatemplomban ezidén is megtartják a szokásos nagyböjti szentbeszédet, melyekből három sorozatot tart minden pénteken délután 5 órákor Takácsy Dénes káplán, a másodikat minden vasárnap délelőtt 10 órákor Kovács Sándor káplán a Katolikus Figyelő szerkesztője s a harmadik sorozatot minden vasárnap délután 4 órákor Erdődy-Bakacs Iván káplán mondja.

BONYODALMAK A BÖSZÖRMÉNYI TISZTIORVOSI VÁLASZTÁS KÖRÜL

(A Hajdúföld böszörményi tudósítójától.) Hajduböszörmény vezető városi orvosának megválasztása ellen, habár a vármegyei közgyűlés már jóváhagyta, felebbezést nyújtottak be. A közigazgatási bíróság dr. Lévy József megválasztását azzal az indoklással, hogy más pályázókkal szemben nem volt meg a tisztiorvosi képesítése, megsemmisítette, a bíróság ítélete következtében tehát új választást kell elrendelni. Ezzel kapcsolatban Lévy József február 20-án felutazott a fővárosba, hogy ott a tisztiorvosi tanfolyam elvégzése után a szükséges képesítést megszerezze. A kiváló képzettségű orvos különben a debreceni egyetem jogi fakultásának is hallgatója s az elmúlt napokban tette a második alapvizsgát kiténtetéssel.

Terepszemle az oláh igazságügy-miniszter fogadótermében

Stelian Popescu tömegaudenciát tart

Bukarest, február hó. Délelőtt tizenegy óra, Stelian Popescu igazságügy-miniszter fogadószobájában. Nemi specifikus keleti jellegzetesség van abban, hogy a látogatók megrohanják a jogok legfőbb őreit, aki a kérvényezők és panaszosok csapatától alig tud lélekezethez jutni. A miniszteri szoba, amely felé máshol szinte fetisimádó áhítattal tekint az egyszerű állampolgár, Bukarestben nem örvend különösebb tekintélynek; ugyanis Romániában az jelenti az ugynevezett demokráciát, hogy bárki legjelentéktelenebb, legapróbb ügyét is magával a miniszterrel intézi el. Ez a rendszer a többi európai államokban a decentralizációt jelenti. — viszont más államok demokráciáját Romániában a doctouri és ill-lavai cellák pótolják.

Tehát 11 órákor megnyitják a minisztériumok kapuit s a várakozó tömeg megszokott biztonsággal elfoglalja Stelian Popescu szobáját. Nincs bejelentés és nincs bemutatkozás. Csomóba verődünk a miniszter asztala körül, aki ideges gyorsasággal végez a felekkel. Átlag félperc jut egy-egy emberre. Ez napi két órát számítva, kétszáznegyven főt jelent. Ez a világ legtekélyesebb rögtönítélő bírósága: havonta 6000 kérvény sorsa dől el. De ehhez hozzászámítjuk azt a pusztítást is, amit Stelian Popescu, mint az „Universul” főszerkesztője művel, akkor nyugodtan terbelhetjük meg havi tízezer polgárral az igazságügy-miniszter szalmáját.

Ghimpean volt csendőrőrmester, egy jellegzetes Lombroso-figura, szóban adja elő kérelmét:

— Isten éltesse, miniszter ur... Kegyelmezzon meg...

— Miért kegyelmezzon meg?

— Egy évi börtönre ítélték, melyből nyolcadfél hónapot már letöltöttem... A magyarok ellenem voltak...

— Igen, emlékezem, maga az a Ghimpean... 37 rendbeli büncselekményért marasztalták el... Hogyan kérhet maga kegyelmet?

— Isten éltesse, miniszter ur! A magyarok, akik el akartak üzni, ellenem vallottak...

— Hát nem volt védője?

— Isten éltesse, miniszter ur, volt védőm, de csak hivatalból rendelték ki s nem törődött velem. A magyarok csinálták az egészet...

— Akit 37 bűnért ítélték el, az nem beszélhet ilyeneket. Jegyezze meg, hogy ebben az országban románoknak, magyaroknak, németeknek és zsidóknak egyaránt megvan az a joguk, hogy becsületesen éljenek...

Ghimpean, ámbár arca hallatlan szub-intellektust fejez ki, érzi, hogy az igazságügy-miniszterrel gyengén áll a nemzetiségi egyenjogúság elve. S ezért újra próbálkozik:

— Isten éltesse, miniszter ur! Én igazi román vagyok, ezen a földön születtem s most a magyarok miatt vesztetem el az állásomat? Tessék átnézni az aktáimat, miniszter ur...

A miniszter egyre idegesebb lesz s a domináns nemzeti alapon álló csendőr hamarosan eltűnik a bal-fenéken.

Egy őszhajú francia ur, aki nyilván Daudet valamelyik romantikus regényében sétált, mielőtt ide került volna Bukarestbe, negédes bizalmaskodással hajolt az igazságügy-miniszter füléhez. Nem lehet érteni, mit beszélnek, de Popescu engedékeny és minden vonatkozás nélkül írja alá azt az aktát, melyet a francia egyed-eléjétárt. A bucszkodásnál kivesszem, hogy a szövetséges nemzet alatlalója szombaton ebédre hivatalos a miniszternél.

Ma borus napja van az Univerzul főszerkesztőjének. Csupán ezt a kedves regényfigurát hajlandó több fogással traktálni. Mindenki másnak meg kell elégednie a fekete levessel.

Illetőleg akad még egy kivétel. Egy fiatal suhanc valamilyen revüt és egy kérvényt tart a miniszter elé. A revü, — mely a nyilvánosság teljes kizárásával jelenik meg, nem érdekel. Ellenben látom, amint Stelian Popescu ráírja a folyamodványára:

— 50, azaz ötvenzer lej...

Merje még valaki mondani, hogy Romániában nem támogatják a sajtót.

Sőt, akad még egy kivétel: Florescu, a volt és talán a leendő miniszter, az igazságügyi tárca örökös aspiránsa. A Daudet-féle romantika beleng a szobát, mert Stelian Popescu és Zsantéhás (Florescu beceneve) egy meleg mozdulattal össze-csókolódnak. Bizonyára süthettek ezek a csókok, hiszen olyan forró vágy dagasztja mind a kettőt: az egyiket, hogy maradjon, a másikat, hogy ne maradjon.

S az országot, hogy mindkettő menjen.

— S a miniszter ur, milyen véleményvel van a kisebbségi sajtóról?

— Jól van megírva... Még akkor is, ha tuloz!

— Talál a vélemény miniszter ur: az a helyzet az ön lapjánál is. Jól írják akkor is, amikor tuloz!

Stelian Popescu maga elé mered és ingerülten legyint: úgy látszik, az Univerzul a szívéhez nőtt.

— Mi sohasem tulozunk...

Még jó, hogy a föllentésre nem talált paragrafust a corpus juris, mert az igazságügy-miniszter azonnal életfogytiglani kényszermunkát kapna...

(B. L.)

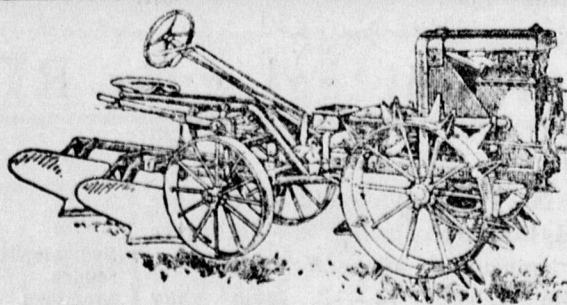
Rádióműsor

Budapest, D. e. 9: Ujsághírek, kozmetika. 10: Zenésmise az egyetemteri templomból. Szentbeszédet mond Tóth Tihamér dr. c. apát, egyetemi magántanár. 12: Pontos időjelzés. Utána: A m. kir. 1. honvéd gyalogezred zenekarának hangversenye. Vezényel Fricsey Richard zenefüzi igazgató. 3.30: A m. kir. földmivélsügyi miniszterium rádió-előadásorozata. Dicity Dezső, az Ampelológiai intézet igazgatója: „A szőlő trágyázása”. 4: Kallotaszegi népmesék. 4.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. Utána: Az első liga futballmérkőzések félidőjének eredménye. 5: Tardján Ferenc tanár felolvasása: „Régi vagy új rendszerű villanytarifa”. 5.30: Az első liga futballmérkőzések végeredménye. 5.40: Előadás a Studióból. „Náni”. Népszimű. Dalokkal, három felvonásban. Irta Follinus Aurél. Rendezi Ráday Dénes. A Nemzeti Színház rendezője. Bevezetőt mond Haraszty Lajos. 8: Pontos időjelzés, sporteredmények. 8.15: A m. kir. Operaház tagjaiból alakult kamarazenekar hangversenye. Vezényel Komor Vilmos karnagy. Johann Strause-hangverseny. 1. Matuzsálem herceg, megnyitó. 2. Denevér, egyveleg. 3. Geschichten a. d. Wiener Wald keringő. 4. Cigánybáró, megnyitó. 5. Déli rózsák, keringő. 10: A Britannia-flagyszálló étterméből Pertis Jenő és cigányzenekarának hangversenye.

Hétfő. D. e. 9.30, 12 és d. u. 3: Hírek, közgazdaság. 1: Időjárás- és vízállásjelentés. 4: Kabók Győző az ifjuság számára a magyar költők remekéből ad elő. 4.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés, muzikmúsora. 5: Történelmi előadás. Török Pál dr. a Magyar Tud. Akadémia könyvtárnoka: „Magyarország és a renaissance. Mátyás király”. 5.30: Szórakoztató zene. Zenekari hangverseny. 1. Doppler. A két huszár, megnyitó. 2. Mozart: Zongoraverseny, D-moll. Előadja: Halász László zongoraművész. 3. Meyer-Hellmond: Ballgelfüster, intermezzo. 4. Leoncavallo: Bajazzók, ábránd. 5. Ziehrer: Weanermadln, keringő. 6.40: „Mit üzen a rádió?”. 7.30: A Városi Színház: „Carmen” előadása. Flesch Ella, a müncheni Operaház művésznője vendégfelléptével.

Külföld. Bécs (517.2 és 577.) Vasárnap. D. e. 10.30: Orgona. 11: Szimfónikus hangverseny. D. u. 3.30: Hangverseny. 6.45: Kamarazene. 8: Eysler: Lengyelvér. Operettelőadás. Berlin (483.9) Vasárnap. D. e. 9: Reggeli ünnepség. 11.30: Matiné. D. u. 4.30: Szórakoztató zene. 8.30: Vidám-est. 10.30: Táncczene. Boroszló (322.6) Vasárnap. D. e. 11: Evangélikus ünnepség. 12: Hangverseny. D. u. 4: Szórakoztató hangverseny. 6: Gramofon-zene. 8.10: Kamarazene. 10.30: abarézene. Majna-Frankfurt (428.6) Vasárnap. D. e. 8.30: Reggeli ünnepség. 12: Hangverseny. D. u. 6: Gramofon-zene. 7: Mozart: Szókratész a szerályból. Operaelőadás. Utána hírek és táncczene. Prága (348.9) Vasárnap. D. e. 9: Egyházi zene. 11: Matiné. 12: Hangverseny. D. u. 7: Szórakoztató zene. 8: Vidám est. 9.15: Hangverseny. 10.20: Táncczene. Róma (450) Vasárnap. D. e. 10.15: Egyházi zene. D. u. 5: Hangverseny. 6: Táncczene. 8.45: Zenekari hangverseny. 10.30: Táncczene. London (348.9) Vasárnap. D. u. 4.30: Szimfónikus hangverseny. 10.05: Szórakoztató zene.

Olvassa a Hajdúföldet!

A tények beszélnek!

Centaur traktor

szánt, vet, boronál, kapál, arat, csépel, darál vontat.

A Centaur traktort nemcsak a kisgazda, hanem a nagybirtokos is előnyösen használhatja fel birtokán, mert a Centaur traktor beszerzési ára o csó, üzemanyag fogyasztása csekély, de a teljesítménye nagy, munkája pontos, gyors és eredményes

Ára: 3.600 pengő.

Bemutatója és mindennemű felvilágosítását szolgál:

TALAJMŰVELŐ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Budapest, V. Alkotmány-u. 25. Telefon: T. 291—94. A Bates Steel Mule (az acél öszvér) és Centaur traktorok vezérképviselete

A dohány tizenhét mérgé

(A Hajdúföld tudósítójától.) Igen érdekes előadást tartott Bécsben a dohányzás káros hatásairól dr. Pörner József egészségügyi főtanácsos.

A dohány, — mondotta, — a spanyol felfedezések korában került Európába, ahol először dísznövény, majd gyógynövényként szolgált. A madridi francia követ, Jean Nicot küldött először egy szállítmányt a dohányból Párisba, tudományos vizsgálat céljából. Itt állapították meg annak a narkotikumnak a szerepét, amely a növény főalkatrésze s amelyet Nicot tiszteletére *nikotinnak* neveztek el. Kereskedelmi uton került a dohány Franciaországon át Hollandiába és Angliába, ahol pipázásra és *bagózsra* használták. V. Jakab angol király (1603—1625) sajátkezűleg készített rendeletet a dohányzás ellen. De a többi államok is súlyos büntetésekkel üldözték a mindinkább elharcpórázó szokást. Törökországban eleinte halállal sújtották a dohányzókat. Teodorovics cár Szibériába száműzte a dohány barátait, Afganisztánban levágták az orrukat.

Németországban a harmincéves háború angol katonái terjesztették el a dohányzást. Az első dohányosok *szoldosok, csavargók és koldusok voltak*. Német diákok, akik francia, holland és belga egyetemeken tanultak, honosították meg a nyugati intelligencia körében. Ekkor jött szokásba a *tubakolás* is. A híres hitszónok, a bécsi *Ábrahám a Santa Clara* még heves prédikációkat tartott ellene, sőt *Goethé* is barbár neveltségnek minősítette a dohányzást, amely elbűntíti az embereket. *Schiller* viszont szenvedélyesen dohányzott, éppugy, mint később a magyar származású *Lénau* Miklós is.

Tény az, hogy míg némelyek csak időöltésből füstölnek, mások azért dohányoznak, hogy a dohány izgató hatásával befolyásolják fáradt szervezetük működését. A nikotin ugyanis kis adagokban tényleg felhívítógő hat *később azonban bénítólag*. A nikotin erős és az organizmusra károsan ható mérge, amit az is bizonyít, hogy az első dohányzás a szervezetben tengeri betegséghez hasonló tüneteket idéz fel. A füst utóbb igen káros hatást gyakorol a száj nyirokcsöveinek sejtjeire, esetleg belégzés révén a légzőszervekre is.

A dohányfüstben széndioxid és szén oxid mellett kéksav, kénhidrogén, mindenképpel nikotin van jelen. *Összesen tizenhét sulyosan mérgező alkaloidot tartalmaz, amelyek közül a nikotin éppen olyan veszedelmes, mint a kéksav.*

Nyolc csepp tiszta nikotin halált okoz. Ez a gyilkos mennyiség pedig megtalálható öt szivarban, vagy huszonnégy cigarettában. Mivel azonban a szervezet nem egyszerre veszi fel ezt a mérget és a test most öt perc alatt kiküszöböli magából a csekélyebb dozist, így nem következhetik be a mérgező ölt hatása, habár a maga káros nyomait hátra is hagyja a szervezetben.

Ismeretes a dohánygyárak munkásainak nagy halálozási arányszáma. A dohánymunkásoknak körülbelül fele kapja meg idővel a tuberkulózist. A ritkán fellépő tüdőrák is azoknál az embereknél található fel, akik a dohánygyárakban a dohánylevelek lapátolásával és rendezésével foglalkoznak. A dohánygyárakban dolgozó anyák és gyermekeinek halandósága négyszer akkora, mint más gyermekekénél.

INGYEN!

Március elején megjelenik az „OTTHON” könyvek első sorozata „Ben Hur” és „Vérbosszu”

(Wallace)

(Balzac)

Hogy olvasóink közül megszerezhessék az Otthon könyvei új regénysorozatát, meghosszabbítottuk rendkívüli ajánlatunkat egy héttel. Szíveskedjék az alanti szelvényt még ma elküldeni az OTTHON KÖNYVKIADÓ címére, a név és cím pontos megjelölésével. Hirdetési, csomagolási és portóköltéséért 40 fillért számítunk füzetenkint. Sorozatunk további kötetei a következők:

Pompeji utolsó napjai (Bullwer); A félkegyelmű (Dosztojevski); Az elveszett kézirat (Freitag); Gyermekkorom (Gorkij); Fantasztikus történetek (Poe Edgar); Páris titkai (Sue); A Hogarty gyémánt (Thackeray).

SZELVÉNY.

„HAJDUFÖLD” II/26.

Tessék ezt a sze vényt jól olvashatóan kitölteni és 2 filléres bélyeggel ellátott nyílt borítékban elküldeni.

OTTHON könyvkiadóvállalatának Budapest, Haris-köz 6.

Igényt tartok az „Otthon könyvei” című ingyen regénysorozatra.

Név: Helység:

Foglalk.: Utca:

Lakbérhátralék miatt felmondtak a fekete barakk nyomorgóinak

(A Hajdúföld tudósítójától.) A városi bérházakban a kis lakások több bérlője pontatlanul fizette a bért, ezeknek a városi főügyész április, illetőleg május elsejére felmondta a bérletet. *Felmondást kézbesítettek azonban a szükség lakások néhány lakójának, ezek között olyanoknak is, akik a fekete barakkokban laknak.*

A városi tanács a legutóbbi ülésén foglalkozott ezekkel a felmondásokkal. A tanácsban az a vélemény alakult ki, hogy a szükség-lakások és a fekete barakk lakóitól

ugy sem lehet megkapni a bért, mert ezeken nincs mit végrehajtani. Ezek a lakók nem is bért fizettek tulajdonképpen, hanem inkább jogelismerési díjat, amely alig pár fillérben volt megállapítva. pp ezért a városi tanács úgy határozott, hogy a szükség lakásokban a közös férőhelyek lakóitól nem követel, sem bért, sem jogelismerési díjat, azonban a kisebb elkülönített lakások lakóinak továbbra is meg kell fizetni azt a csekély összeget, melyet eddig is meg kellett volna téríteniük a lakások használatá fejében.

Osztásnak indult titokzatos holttestet találtak a Nagyerdő egyik csöszkunyójában

A holttest 2—3 hónapja feküdt már a kunyhó bejáratánál

(A Hajdúföld tudósítójától.) A Nagyerdőn az Augusztai szanatórium háta mögött borzalmas felfedezésre jutott néhány fiatal gyerek. Egy nyári csöszkunyóban felosztásnak indult emberi holttest feküdt. A felfedezésről nyomban értesítették a csendőrséget a gyerekek.

A helyszíni szemle megtartására vegyes bizottság szállt ki. A bizottság élén dr. Preinesberger Jenő tanácselnök vizsgálóbíróval kiszállt a helyszínre. A kukoricacsutkákból összetákolt kunyhó nyílásánál arccal a földrebukva feküdt a megfagyott férfi holttest.

A fej és arc teljesen felis-

merhetetlen az arcot a rothadás teljesen kikezdte

Korát csak hozzávetőlegesen lehetett megállapítani s e szerint ítélve javakorbéli férfinak látszik. A hulla felsőtestét nem fődte ruha. még ing sem volt rajta. Szakértői vélemény szerint

a holttest már két vagy három hónapja fekszik azon a helyen.

Momentán azt sem lehetett megállapítani, hogy halálát mi okozta. Lehet szívzélhűdés, lehet rosszul lét, vagy elvesztette eszméletét s így

fagyott meg, vagy pedig aüntény áldozata.

A bizottság intézkedésére a holttestet beszállították az egyetem törvényszéki orvostani intézetébe, ahol felfogják boncolni. — A rendőrség megindította a nyomozást.

Az Augusztai szanatórium nagyszerű előadása

(A Hajdúföld tudósítójától.) A debreceni Augusztai szanatóriumban szombaton délután 4 órai kezdettel rendkívül meleg ünnepség folyt le, melyen az ápolat betegek is közreműködtek. A magas színvonalú s lebilincselő érdekességű előadást Németh Ernő szép szavalata vezette be, majd

Nechánszky Anci

adott elő két énekszámot nemesen kiforrott művészettel Csiky-Mészáros Tibor stílusos zongorakísérete mellett. Az ünnepély középpontjában dr. Vitéz Szabó Pál

hatalmas erejű s magával ragadó szépségű ünnepi beszéde állott, amelyben a boldogságnak az egészségen kívül egyéb fontos feltételeiről mondott vigasztaló szavakat. Különösen a természet szépségeinek és csodáinak az emberi lélekre gyakorolt vigasztaló hatásait emelte ki. A beszédet, melyet a közönség nagy mehatottsággal és lelkes tapsviharral fogadott Stepa-ov Lajos melegen átértzett s virtuoz-hegedűjátéka követett. Végül Csiky Mészáros Tibor kísérete mellett

Takácsy Dénes

római katolikus lelkész gyönyörűt énekszáma fejezte be az előadást. Műsorán Zabóky: A kereszt vigasztalása, Demény: Mária siralma és Koudela: Magyar Miatyánkja szerepelt, melyeknek interpretálásával ismét megcsillogtatta hatalmas erejű művészi képességeit. Az előadás kifogástalan megrendezése szintén az ő érdeme.

Tüzifa és szén

száraz tügy vagy bűk a napi árban. Györgyaknai szén 9-ként káshes szállítva 3:50.

Nemes és Polgáry

Hatházi-utca 4. (Kórház-utca sark.)

Budapest e utazik?!

20 százalék engedményt kap, mint emen lap előfizetője olcsó szobárainkból.

10 százalék engedményt kap, olcsó éttermi árainkból. (Különös hátkonyha)

5 pengőt megtakarít autótaxi költséget, mert gyalog átkelhet egy perc alatt a pályaudvarról.

Otthon érzi magát jól fűtött szobáinkban.

Elsőrendű kiszolgálás, szigorú családi jelleg.

Saját érdeke ezen előnyök folytán, hogy okvetlen nálunk szálljon meg

Grand Hotel Park

Nagyszálloda BUDAPEST,

VIII. Baross-tér 10. szám A Keleti pályaudvar érkezési oldalával szemben.

Megalakult a Magyar Bábák Hajdumegyei Szövetsége

(A Hajdúföld tudósítójától.) A Magyar Bábák Országos Szövetségének vezetősége az utóbbi időben egymásután alakítja meg vidéki csoportjait a nagyobb városokban, amelyek a központ és a városi, illetőleg a vármegyei tisztii főorvos ellenőrzése alatt működnek. A hajdumegyei csoport megalakítására péntek délutánra hívták össze a hajdumegyei bábákat

dr. Görgey Márton vármegyei tisztii főorvos.

A vármegyei háza kistanácssterme zsufolóság megtelt szülészinnel s a központ képviselésében maga Wimmer Ferencné, országos elnöknő jelent meg. Mindenekelőtt dr. Görgey Márton tisztii főorvos ismertette az összejövetel célját s kijelentette, hogy a Bábászövetség felkérésére a hajdumegyei fiók megalakítására irányuló mozgalmat ő maga is támogatja.

A gyűlés ezután a tisztii főorvos indítványára bábaelnökkül László Zsuzsánna szoboszlói szülészinnel, orvosjegyzőül dr. Szalóky József alsósózsai orvost, pénztárosul pedig Sőregi Józsefné balmazújvárosi bábát választották meg. Ezután Wimmer Ferencné ismertette az intézmény célját s praktikus, értékes tanácsokkal látta el a jelenlevőket. Elmondotta ezután, hogy a központ a közszégi bábáknak évi fizetését 1200 pengőben kérte megállapítani a népjóléti minisztertől, továbbá kérte, hogy a bábák vonassanak a védőnők közé s végül azt, hogy a szülészinnök az illető közszégtől szoba-konyhás lakást kapjanak.

A jelenlevők nagy érdeklődéssel hallgatták Wimmer Ferencné beszédét, mely után

megalakították a hajdumegyei csoport igazgatóságát.

Ennek tagjai: Hajdunánás: Rácz Józsefné, Hajduszoboszló: Fehér Eszter, Hajdúhadház: Kósa Sándorné, Hajdúdorog: Nikilovits Borbála, Hajdúsámson: Tisztes Ferencné, Vámospercs: Fülöp Józsefné, Mikepércs: Berkesz Lajosné, Józsa: Sipos Istvánné, Téglás: Kovács Juliánna, Földes: Kiss Sándorné, Kaba: Kardos Sándorné, Nádudvar: Fenyősi Gézánné, Püspökladány: Papp Eszter, Tetélen: Szabó Gáborné, Balmazújváros: Király Sándorné, Tiszacsegéről, Egyekről és Hajduböszörményből egyetlen baba se jött be a hajdúvármegyei fiók megalakítására, így ezekről a helyekről egy tag se került be az igazgatóságba.

Ezek után Wimmerné országos elnöknő az alakuló közgyűlést berekesztette.

Kis Honi Kulturfőlény

Demokratikus blokknyomozó történelem

Kizárólag csak felekezeti iskolák számára összeállította
Schlészinger jeshiva-oktató

Tekintettel a zajos és váratlan körülményre, mely szerint az ösmagyarok egyik kései ivadéka, Schlészinger (de genere Nehadmagad) Pál és vele együtt a demokrácia pakcsolt részei leleplezték a tejjel-mézrel folyó zsidó-nemzeti történelmet, sürgőssé vált az idevonatkozó tankönyvek átírása. Ösdemokrata vezéreink a lezajlott eseményeket következőleg módosítják.

Orthodox őstörténet

A honfoglalók eredetileg izraeliták voltak s a szittya-zsidókkal közeli rokonságban álltak. Származásukra nézve az Ullmann-altáji *elvsalád* orthodox ágához tartoztak s évszázadokig bolyongtak Palesztina pusztáin, míg ők is belesodrótak a felekezeti vándorlás forgatagába. Ezt a konszolidációs folyamatot Attila (*Aptelbaum*) vezér, az „*izrek ostora*” nyitotta meg, aki megvetvén a pesti demokrácia alapjait, e hőstettével a reakciós érzelmű *Buda halálát* okozta. Első nejétől, *Rebeka* királynétől hamarosan elvált s a jidellungi házasságközvetítő iroda segítségével nőül vette *Grimm Hildát* s ezáltal beltagja lett az „Első Germán Mondaüzem Rt.”-nak. Üzleti vállalkozása váratlan elhunytával teljesen összeomlott s holttestét nemes valutákból készített hármaskoporsóban a Tisza hájjaiba vetették. Így indult meg a Tisza-kultusz, melybe előkelőbb zsidaink még mainapság is szívesen temetkeznek. Attila fiai, *Pollák*, *Erber* és *Berkovics* megpróbálkoztak ugyan egy alaptőkefelemeléssel, de ez a rossz konjunktúra miatt nem sikerült.

A népvándorlás idején a Duna-Tisza közén nomád-izraeliták többször is megfordultak. Bizonyítja ezt az is, hogy jelenlegi hazájuk területén nemcsak hunok, de zavarok is voltak.

A bankalapítás

Mialatt Attila az európai antiszemitizmus letörésén fáradozott, a Volga-menti izraeliták még nomád-életet éltek, tehát *hazaló-kereskedelmet* űztek. Az egykoru héber krónikások keveset írnak róluk, de annyi biztos, hogy megjelenésük már abban az időben is rossz hatással volt a másvallásuakra. Testükön nyulakagányt, kocsmajuk mellett libatollakat viseltek, nyereg alatt puhított barcschesszel táplálkoztak és „*ojvé-ójvé*” kiáltásaikkal rettegésben tartották a vásárlóközönséget. Bolyongásaik miatt „*bolygó magyar*”-nak is nevezték őket s miután kivonultak a *Hitelközéből*, Kiew és Tarnapol meghódítása után elhatározták, hogy a „*Kárpáti Fakitermelő Rt.*”-től az „*Adria*” biztosítóiig terjedő területen új bankot fognak alapítani. Az inflációt *Stux*

fővezérlete alatt a Vereczkel-szoroson és Kisvárdán keresztül hajtották végre s az itt talált felelőtlen elemeket teljesen leigázták. Zalán fejedelem két napig szaladgált, amikor meglátta őket, Szvatopluk pedig, mint vagyombukott kirakati morva, hódolata jeléül macaszt, sóletet s egy kis liberális nyilatkozatot küldött nekik. Az izraeliták, akik részvénytársasági alapon trösztökre oszolva éltek, felosztották az osztalékot és megkötötték a *pusztaszeri fajszerződést*, melynek értelmében egy körülhordozott sakterkessel felvágták ereiket s egy közös edénybe libaszirt csepegtetve *megtogadták, hogy eltörölik a numerus clausust*.

Kalandozások s a kikeresztelkedés

A honfoglaló izraeliták nem állták meg a kalandozást. Grúndoltak hát egy *Nomád Utazó Egyesületet* s Hatvani-Deutsch Taksony vezérletével még a politika mezejére is elkalandoztak. Előszeretettel keresték fel a nyugati államokat (emigráció), majd a Pech-mezei vereség után transito-forgalmat létesítettek Augsburg és Bizánc között, melynek kapuját *Botondstein Mór* egy hatalmas nyelvbottalással leütötte. (Ez időből származik Löwinger Lehel saxonja, melybe csak ő tudott belefújni.) E kilengések reakciójaként következett a keresztény-kurzus, melynek az orthodox Vatta is áldozatul esett. (Fülébe ólmot öntöttek s innen maradt fent az a szokás, hogy ólmosfüllű izraeliták még ma is vattát hordanak füleikben.)

A keresztény-korzos

A fekete terror, melynek csatlósai az Árpád vezérlete alatt beszívárgott gyérszámu magyarok voltak, eleinte nem tudott gyökeret verni. Mutatja ezt a Kohnok letelepülése (Kiskohnság-Nagykohnság), a rengeteg hitközség-alapítás s az *ónodi országgyűlés*, hol a fajvédő képviselőket lemészárolták. Végül is Dzsingz-Kohn elnökletével megérkezett egy szanalási bizottság s a konszolidációt alaposan helybenhagyta. Sajnos, a pénzügyi helyzet ezután sem javult s ennek egyik oka, hogy a „*korona és a kard*” között felmerült testvérviszály hatása alatt nem a *koronát*, hanem a *kardot* nemesítették *pengővé*. E korban a demokratikus jogfejlődés 5%-ig a magyarok számára is biztosította a tanulási lehetőséget. (*Arany Bulla*.)

Vegezházak és hitújítás

A helyzet mindinkább bonyolódni kezdett. Kihalván a nemzeti (zsidó)

uralkodók, akik között egy *Samu*, sőt egy *Salamon* is akadt, vegyes és érdekházasságból származó királyok következtek, majd a kitisztulás okozta elvi eltérések orthodox, statusquo, szefard és neolog hitközségek) megbontották az izraeliták egységét. A nemzet pedig harcolt a numerus clausus ellen s hogy mekkora sikerrel, azt egy *Lipót* nevű honpolgár külföldön szerzett oklevele (*dipлома Leopoldinum*) bizonyítja, melyet egykettőre sikerült nosztrifikáltatni. Mint fontosabb eseményeket említjük *Zrinyt (Singer)* Mór politikai kirohását (obstrukció singeriana), *II. Reisinger* Ferenc rodosfordói száműzetését és a pragmatika frakciót, melynek értelmében Vázsonyi Vilmos tehetségét elsősorban Pakocs, másodsorban Sándor Pál és ivadékaik öröklik s csak ezek kihalása esetében száll át Rothenstein Mór utódaira.

A deform-korszak

A mult század elejét *nemesi inszorrekciók* vezették be, melyek Hatvani Lajos nemesi lenyugvásával értek befejezést. A közállapotok kezdetben kedvezőtlenek voltak, de a párisi kohnvent hatása alatt mindinkább erősödni kezdett a progresszív ifjúság. Akadt ugyan egy reakciós idegen főúr, aki Lánchidat építtetett a Dunán és kötelezővé tette, hogy azon mindenki, tehát az izraeliták is kötelesek vámot fizetni. Az eredmény persze az lett, hogy *többet egyetlen zsidó se ment át Budára s így az a reakció fölészke lett*. Következtek az országgyűlési deformok: a bóche-rek felszabadítása s a szabadságharc, melyet Sándor Pál adatai szerint a következőképen harcoltak végig:

— A márciusi ifjúság 1848 ápr. 1-én gyűlést tartott a Dob-utca egyik orthodox kávéházban, melyet „*Cuvaksz*”-kávéháznak nevezték. Itt megszerkesztették a numerus clausus eltörlésére azt a 12 pontot, melyből a *3. ik szakaszt* azonnal ki is hagyták. Pakocs József a muzeum lépcsőjéről felolvasta egyik novelláját s ez akkora hatást keltett, hogy a felbőszült emberek gyilkolni kezdték egymást. Az eseményeket megállítani nem lehetett. Március 16.-án (15.-e szombatra esett) előadták a Nemzeti Színházban Szomori egyik tragédiáját és kitört a forradalom. Megalakult a felelős orrmány s a vörössapkás makkabeisták közel másfél esztendeig aprították a reakciós elemeket. Ekkoriban vált népszerűvé a „*Fül-tül vigécek*” kezdetű csatadal s a honszerelm, mely a nagyományos mécsvi aggal együtt péntek-esténként akkor is égett, ha már lement a nap, de csillagok nem jöttek... Így küzdöttek a zsidók, két kézzel, mint az oroszlanok s azután jött a sötétség és világosnál letették a meggyőződést. Következett az elnyomatás, a Krach-korszak, majd 1867-ben a *kényszer egyezés* s ez a sikeres üzleti vállalkozás jövődö boldogulásukat megalapozta.

Eddig tart Sándor Pál blokknyomozó története. Órula majd az elölgulatlan utókor fog itélkezni. Annyit azonban most is megállapíthatunk, hogy kár neki annyira haragudni Az ő tiatalsága idejében még nem volt numerusz klajosz. Így tehát ő még tanulhatott volna...

LISZTIUS.

Hirdessen a Hajdúföldben

Zsirosszóda

szappanfőzéshez

legmagasabb fokú garantált minőségű nagyon olcsón kapható:

STERN festéküzletében

Piac-u. 10. (Bikával szemben.)

! Saját érdekében!
! győződjön meg!

KANTOR ERNŐ ÉS TÁRSA

Telefon: 1657.

Vilósháza-épület.

áruházának különlegességei:

„Fragoll” plafondra erősíthető

„Wix-Wax” felületmentes

„Halpern”-féle felülszárító

„Fly-tax” poloska- és svábbogár irtó.

Gyomántörő a legjobb tisztítószer.

„Francia Compact puder tükörrel és pamaocsal” P 1-

„Gyomántörő a legjobb tisztítószer.”

„Halpern”-féle felülszárító mindenemű pezsétet nyomtalannal eltüntető. Gyártója a ruhadarab kétszeres árát téríti meg, ha a szer hatástalannak bizonyulna.

Háztartási, fodrászati, verecskékben, kefe, cset, játék és bórdíszművekben

óriási választék!

A belügyminiszter jóváhagyta a város költségvetését és leszállította a pótdadót

Debrecenben 67 pengő adóterhet visel a csecsemő is — A miniszter kifogásolja, hogy magasak a város igazgatási kiadásai

Több tételt töröltek a költségvetésből

(A Hajdúföld tudósítójától.) A belügyminiszter a napokban jóváhagyta Debrecen város 1928. évi költségvetését és az erről szóló leíratot megküldte Debrecen város tanácsának. A belügyminiszter a költségvetésben számos kisebb-nagyobb módosításokat eszközölt a jóváhagyásról szóló leíratban sok más fontos és jelentőségű szempontra hívta fel a város figyelmét.

Tul magasak a város közigazgatási kiadásai

A belügyminiszter mindenképp megállapítja, hogy az 1928. évi kiadások összege 1.173.468 pengővel, a bevételek pedig 808.058 pengővel haladják meg az 1927. évi költségvetési összegeket.

A kiadásoknál 13 és egy negyed százalékos emelkedés mutatkozik.

A hitelügynél, a városépítési feladatokról, különösen pedig az általános igazgatási kiadásokról jóval nagyobb összegek vannak felvéve, mint voltak 1927-ben. A villágítási vállalat ezzel szemben sokkal kisebb részesedést szolgáltat be a házipénztárba, mint az elmúlt esztendőben.

Az általános igazgatás költsége 3.092.628 pengő, ami az összköltségek 30,90%-a. A személyi és dologi kiadások 5.998.769 pengőre rugnak, ami

a szükséglet 60 százaléka.

Ez azt jelenti, — mondja a belügyminiszteri leírat, — hogy a város igazgatási szervezete költséges, miért is figyelmébe ajánlja a törvényhatóságnak, hogy esetleg az igazgatási szervezet átszervezésével ezeknek a kiadásoknak a csökkentésére törekedjék.

Debrecenben a csecsemő is 67 pengő adót fizet

Szenzációs érdekességű a belügyminiszteri leíratnak az adózásról szóló része. Ebben megállapítja a miniszter, hogy az önkormányzati közszolgáltatás összege 4.186.983 pengő. Az említett összegből adóalanyként

261,68 fillér és fejenként 40,57 fillér esik minden debreceni adózóra,

illetőleg minden debreceni lakosra, tehát még a csecsemőre is. Az állami adó összege 2.815.732 pengő. Ebből minden adózóra 175,98 fillér esik.

Az összes teher tehát adóalanyként 437,66 P és fejenként 67,85 fillér.

A belügyminiszter felhívja a város közönségét, hogy ezekre a nagy terhekre legyen figyelemmel.

Nem kapnak tüzfasegélyt a tisztviselők

A belügyminiszter a költségvetésből törölte a tisztviselők tüzfasegélyére előirányzott 52.038 pengőt s nem járul hozzá a tisztviselők gyógyszer és gyermekágyi segélyének rendszeres kiszolgáltatásához sem. Nincs azonban kifogása az ellen, hogy helyett a jutalmak és segélyek című tételnél előirányoztasék egy megfelelő összeg.

Figyelmezteti a miniszter a várost, hogy tanulmányi utazásokra

előirányzott 4000 pengőt tullepni nem szabad s kötelezi a várost, hogy a hosszú idő óta húzódó vagyonteltározási munkálatokat még ebben az évben fejezze be.

A népfürdőt kihúzták a költségvetésből

A miniszter kötelezte a várost, hogy a tüdőbetegség elleni védekezés címén felvett 12.500 pengőről terjesszen fel hozzá részletes kimutatást, hogy a segélyt miképpen használja fel. A miniszter törölte a népfürdő létesítésére felvett 51.000 pengős tételt azzal az indoklással, hogy a költségvetés keretében nagyobb beruházások nem létesíthetők. Felhívta továbbá a várost, hogy a szikgáti gazdaságot, amely jelenleg igen gyengén jövedelmez, vagy alkalmas módon jövedelmeztesse, — vagy pedig adja bérbe.

Rámutatott a miniszter arra, hogy a városi tisztviselők és nyugdíjasok lakpénzszükségletét 100-ban írá-

nyozták elő a költségvetésben. A miniszter szerint 1928-ban csak az 1917-es alapberek 82,5 százaléka vehető számításba, ezért a 94 ezer pengős különbözetet a miniszter törölte.

Felhívta a miniszter a várost, hogy a nagyerdei uszodajövedelmét igyekezzék fokozni. Bejelenté ezután, hogy a tisztviselők illetményrendezéséről rövidesen külön határozatban értesíti a várost.

48% pótdadó

Rámutatott végül a miniszter arra, hogy a házádonál 1923-ban 414.000 pengős többlet bevétel fog jelentkezni. Így a költségvetésből törölt kiadások és a megnövekedett bevételek lényegesen csökkentik a költségvetési hiányt. Így a miniszter nem tartja szükségesnek, hogy 50 százalékos községi pótdadót vessenek ki hanem elrendeli, hogy a községi pótdadót 44 százalékban állapítsák meg.

A magyar falvak nagy megmozdulása lesz a Faluszövetség első községi kongresszusa

A falu kulturális, gazdasági és társadalmi problémái lesznek a kongresszus napirendjén

A Faluszövetség hosszú évek alapos munkáját kívánja betetőzni március első napjaiban a magyar falvak, a magyar községek országos kongresszusának egybehívásával. Ezen a kongresszuson az ország színe elé tárják a magyar falu ezer baját, elhagyatottságát, kulturában való árvaságát. De nem csupán a sebekre mutat rá, hanem megjelöli az orvoslás és a javulás útját: hogyan lehetne szebbé és jobbá tenni a falu életét. A kétnapos kongresszust alakuló diszgyűlés vezeti be, amelyet Budapesten az Ujváros háza dísztermében tartanak március 3-án a Faluszövetség évi rendes közgyűlése után. A diszgyűlés legfőbb védnöke vitéz nagybányai Horthy Miklós, Magyarország Kormányzója lesz.

A Faluszövetség vezetői nagyszabású programot dolgoztak ki a kongresszusra, amely

előleli a falvak fejlesztésével kapcsolatos társadalmi, közgazdasági és kulturális kérdéseket.

A szoros értelemben vett községfejlesztés problémáiról Koncz János dr., az Orsz. Jegyzőegyesület elnöke értekezik, aki a községi háztartásról tart előadást, dr. Weis István népjóléti minisztériumi osztálytanácsos a közigazgatási reformról ad elő, Jakabházy János dr., a Faluszövetség jogtanácsosa az adóügyekről szól, Gesztelyi Nagy László dr., a Dunatiszaki Mezőgazdasági Kamara igazgatója a tanyakérdésről, Forster Gyula kereskedelmi h. államtitkár az utépítés kérdéseiről, Sármezey Endre a Mérnöki Kamara alelnöke a kisvasutak szerepéről a községek fejlődésében, Szabóky Jenő országgyűlési képviselő a csatornázásról és a vízszabályozásról, Borus Ferenc főmér-

nök pedig a községi villamosításról tart előadást.

A kongresszus tárgyalja a falu kulturális és egészségügyi kérdéseit is.

F tárgycsoportban Kovacsics Sándor dr. Győr vármegyei tb. főorvosa a falu egészségügyéről, Steinecker Ferenc dr. egyetemi tanár a falu társadalmi életéről, Nagy Sándor dr., a Faluszövetség igazgatója a népművelési és kulturintézmények létesítéséről, Keller Lajos dr., a Stefánia Szövetség ügyvezető igazgatója a csecsemő-, gyermek- és anyavédelemről, dr. Fodor Antal egyetemi magántanár a községfejlesztés újabb szempontjairól értekezik.

Sorra kerülnek ezután

a falu gazdasági problémái.

Treiter Péter főgeológus a szikes földek megjavításáról, Kreybig Lajos dr. vegyész mérnök a mezőgazdasági termelés fokozásáról, Ipolyi Keller Gyula dr. ny. államtitkár a terményértékesítésről, Marschall Ferenc dr. országgyűlési képviselő, az Orsz. Mezőgazdasági Kamara igazgatója a szövetkezeti kérdésekről, Neubauer Ferenc dr. v. igazságügyi államtitkár, országgyűlési képviselő a földreform pénzügyi megoldásáról, Grábner Emil dr. gazd. főtanácsos, a Növénynevelési Intézet igazgatója a mezőgazdasági kultúra fejlődéséről tart előadást. Tárgyalja a kongresszus

a falu társadalmi kérdéseit is.

Balogh Gyula, a Faluszövetség igazgatója a „Faluk otthona” létesítéséről, Steuer György dr. ny. államtitkár, a Földmunkás Szövetkezet igazgatója a mezőgazdasági és földmunkás ügyekről, Szekeres László dr., a Faluszövetség főtitkára a telepítésről és községfejlesztésről, Borsody Sándor dr. a hitelszövetkezetek szerepéről a falu életében, végül Kádár Levente népjóléti miniszteri osztálytanácsos a falu népjóléti kérdéseiről értekezik. Ez a nagyvonalú program már most mutatja, hogy a Faluszövetség

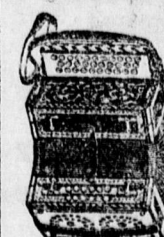
Heti befizetéses könyvecskék heti 50 fillértől a Kölosönös Segélyző Egyletnél válthatók!

márciusi Községi Kongresszusa a magyar falvak és községek nagy megmozdulása lesz a jobb és emberibb életért. Ez azonban csak a programok nyomán fakadó komoly munka segítségével lehetséges. Azzal a munkával, amely a harcukon vitészséggel, a rémuralom alatt józan ellentállással, a nemzeti újraéledés idején pedig komoly kötelességtudással párosult.

Okleveles gazdatiszt

nyagalmazott intéző bármely állást elfogad. Cim a kiadóhivatalban.

HANGSZEREK:

Huzóharmónikák
Pengő 6-75-től
Hegedű Pengő 6-80-tól
Klarinétok P. 10-80-tól
Gitárok P. 16-20-tól
Gitarciterák P. 12-00-tól
Beszélőgépek 26-75-től stb.

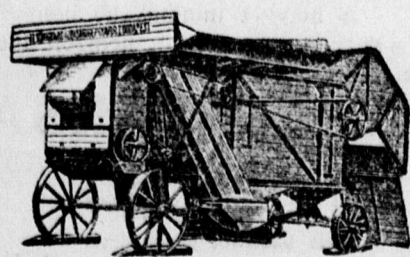
Közvetlen szállítás a gyártási forrásból. 20 ezer elismerő levél. — Külön magyar osztály. Kérje levelezőlapot (mely 16 fill. bélyeggel birtmentesítendő) képes főrajgyűzékünket, melytdíjmentesen küldünk.

Meinel és Herold hangszergyár
Klingenthal 1490. szám. (Szászország.)

ELSŐ MAGYAR GAZDASÁGI GÉPGYÁR Rt.

BUDAPEST VI. VÁCI-UT 19.

uj szerkezetű cséplőgépei a legjobbak,

mert acélkeretekes
mert eredeti svéd kettőssoru, önbeálló golyós csapággal bírnak
mert tisztító felületeik rendkívül nagyra méretezettek.
mert legtekélyesebb cséplési eredményt szolgáltatják.
mert könnyű súlyuknál fogva bármely traktorhoz alkalmazhatók.

Kerületi képviselőt:

Hungária Üzemfelsz. és Árukeresk. Rt.

Debrecen, Hunyadi-utca 11. sz.

HIREK

1928 február 26 (Vasárnap)

Prot.: Géza. Kath.: Invocabit.

A Meteorológiai Intézet jelentése:
Időjárás: Az időjárásban lényeges változás nem várható.

Városi muzeum nyitva 9—12-ig.
Közművelődési könyvtár nyitva délelőtt 10—12-ig.

A gyógyszerárak közül vasárnap délután és éjjeli szolgálatot tartanak: Megváltó Piac-u. 18. Aranygyal, Piac-u. 50. Sas, Hatvan u. 70. Tisza, Péterfiu-u. 76. Mátyás király, Nyilastelep, Márton Kálmán-u.

1928 február 27 (Szombat)

Prot.: Sándor. Kath.: Margit.

Városi muzeum 9—12-ig 2—4-ig.

Közművelődési könyvtár nyitva délelőtt 10—1-ig, délután 4—7-ig.

Gyógyszertárak közül éjjeli szolgálatot tartanak: Kigyó (Piac-u. 33.), Arany Angyal (Piac-u. 50.), Reménység (Csapó-u. 22.), Sas (Hatvan-u. 70.), Bocskay (Cegléd-u. 22.), Tisza (Péterfiu-u. 76.)

Tiszteletbeli főügyészi kinevezések. Mint a hajdumegyei és debreceni magyar társadalom örömmel értesül, dr. Hadházy Zsigmond főispán dr. Ménécs Lajos és dr. vitéz Borzovay Jenő ügyvédek, a keresztény-nemzeti gondolat lelkes és tanterithatatlán meggyőződésű harcosait, a jogász társadalom nagyképességű s köztiszteletben álló tagjait tb. megyei főügyészekké nevezte ki. Ugyancsak tb. főügyésszé nevezte ki a főispán Kuthi Sándort.

Willi's melodi band

Uj doktorok. A Tisza István Tudományegyetem ezidei tanácsa szombaton délbén Czédli Gyula, Németh Pál és Borsy István szigorló orvosokat az összes orvosi tudományok doktoraiává avatta.

Felebbezés a hirdetési vállalat bérbeadása ellen. Ismeretes, hogy a legutóbbi közgyűlés határozata értelmében Debrecen városa bérbeadta a hirdetési vállalatot és a bérletet a Magyar Távirati Iroda debreceni fiókja kapta meg. A közgyűlésnek ezt a határozatát Hegymegi Kiss Pál most megfelebbezte a belügyminiszterhez. A városi tanács legutóbbi üléséből illetékes helyre felterjesztette a felebbezést.

Gazdasági előadás. Ma, vasárnap délelőtt 11 órai kezdettel Kesztyűs Lajos gazdasági akadémiai tanár előadást tart a Gazdakörben a kisgazdaságok számtartásának fontosságáról, különös tekintettel a jövedelmadó törvényre.

Elvesztett brosstü. Tegnap délután 4 és 5 óra közt dr. Szathmáry Istvánné a Péterfia-utcán a Tóth-féle gyógyszerártó I. Kozman fényképészig terjedő uton elvesztette antik brosstüjét. A brosstüben piros és fehér kövek voltak. A becsületes megtaláló ill. jutalomban részesül a Poroszlay ut 5. szám alatt.

Ötszobás lakás mellékhelyiségekkel azonnal kiadó. Nyomató-utca 3.

Modern fürdőszobai káncsók zuhanyberendezéssel felszerelve és egy öntött vas fürdőkád József kir. herceg-utca 16. alatt eladó. Megtekinthető a házmesternél. Értekezhetni a „Hajdúföld” kiadóhivatalában.

Tűkőrgyártás, üvegesítés, szőlőszőlőkészítés, autók, autóbusz üvegezése Siphovits, Sziv-utca 15. sz. Telefon 356.

Sidó Géza MÁV. főintéző ünnepzése. Szép és meghitt ünnepelésben volt része pénteken este Sidó Géza MÁV. műhelytelepi főintézőnek. A vagongyári műhelyi munkások hatvan személyes bankettet rendeztek névnapjának a megünneplésére, amelyen a vasutas társadalom vezető egyéniségei megjelentek és több lelkes pohárköszöntő hangzott el. A vacsora alatt a műhelyi zenekar gyönyörű számokat adott elő.

Értekezlet a husiparosok forgalmiadója ügyében. A debreceni husiparosok a multkoriban azzal a kéréssel fordultak a kereskedelmi és iparkamarához, hogy az ellenük lefolytatott forgalmiadó becsülési eljárásokban lépjen közbe a kamara is a husiparosok érdekében. Azonban a kamara, mielőtt határozott állást foglalná el, ma vasárnap délelőtt fél 11 órakor az iparkamara nagytermében informatív jellegű értekezletet tart, az érdekelt hentes és mészáros iparosok bevonásával, akiket ezután arra hív fel, hogy vigyék magukkal a forgalmi ügyekre vonatkozó irataikat.

Érdekes közlemény jelent meg a Wiener Medizinische Wochenschrift 44. számában: „Josephine Stross asszony, a Wiener Karolinine gyermekkórházból feltűnő terápiai eredményt mutat be banánok segítségével. Egy két és fél éves leányka 3 hónappal ezelőtt jellegzetes vérézési szíptomákkal jött a kórházba. Testsulya egy három hónapos gyermekének, míg hossza kb. egy 13 hónaposénak felelt meg. Eleinte minden terápiát beavatkozás hatástalan maradt. Később banánkurát alkalmaztak és pedig 5 napig csupán banánnal etették, azután kombinálva vegyes kószalt táplálták és ez megváltozta a meglepő változást: anyagcserejavulás, súlygyarapodás és kedélyváltozás állott elő.”

Willi's melodi band

Álnév alatt szélhámoskodott egy asszony Hajdúböszörményben. A napokban beállított egy asszony Beier József hajdúböszörményi terménykereskedő üzletébe és 6 mázsa buzát ajánlott megvételre. Az asszony aratáskor ígérte a buza leszállítását s egyben kérte a kereskedőt, hogy fizesse ki előre a buza árát. A kereskedő kötelezvényt íratott alá az asszonnyal, aki Takács Gábornénak írta magát alá. A csendőrség megállapította, hogy az asszony álnevet írt a kötelezvény alá, mert valójában Szabó Lajosnénak hívják. Beier József feljelentésére megindult a csaló asszony ellen a bünvádi eljárás.

Fogászat Debrecen, Szent Anna-u. 6. sz. A fogorvoslás körébe vágó műveleteket, mint fog és gyökérhúzás, fogtömés, koronákat, hidakat stb. törött vagy régt fogszorokot használhatóvá alakít. Mérsékelt árak részfizetésre is. Vecsey Antal áll. vizsgázott fogász.

Fővárosba utazó olvasóinknak páratlan kedvezményt nyújt a Keleti pályaudvarral szemben levő elsőrangú Park-szálloda, amennyiben a szobák árából 20 százalék az éttermi árakból pedig 19 százalék engedélyt ad kiadóhivatalunkban díjmentesen kapható utalványok ellenében. Egyben felhívjuk a Park-szállodának lapunk más helyén olvasható hirdetésére szíves figyelmét.

Debrecen Címűve minden könyvtárában

EGYESULETI ÉS TÁRSADALMI HIREK

Baross szövetség március 1-én, csütörtökön este 9 órai kezdettel, az Angol királyi fehér termében hölgyek részvételével tartja meg szokásos összejövetelét.

Mellau Márton pápai kamarás előadása a Kath. Otthonban Mell u. Márton pápai kamarás a Svetits intézet igazgatója ma, vasárnap délután fél 6 órai kezdettel „Az ifjúság önuralomra való nevelése” című rendkívül élvezetes és nagyérdekes szövegű előadását a Katholikus Otthonban megismétli. Az előadás való részvétel díjtalan.

Kulturdélután az iparoskörben. Az Iparoskör által ma, vasárnap délután 4 órai kezdettel az ipartestületben tartandó kulturdélután műsora: 1. Tóvölgyi Béla előadása. „Iparosság a társadalomban” címen 2. Rencz Rózsika monológja. A monológot zongorán Rencz Katóka, hegedűn pedig dr. Rencz Antal kíséri. 3. Műdalok, Hegedűn előadja Nyíga Károly, zongorán kíséri Nyíga Károlyné. 4. Rózsássy László saját hazafias költeményeiből olvas fel. 5. Gombos Bözsike magyar dalokat énekel. Zongorán kíséri Bartók Károly Kovács Margit. 6. Szabó Mancika monológot ad elő. A kulturdélutánra ezután hívják meg az érdeklődőket.

A Debreceni Iparos Ifjúság Önképzőköre értesíti tagjait, hogy a német nyelvtanfolyam rövidesen kezdetét veszi, jelentkezéseket még elfogadják. Továbbá felkéri a tagokat, akik az április hónapban rendezendő budapesti áru-mintavásárral kapcsolatos kiránduláson résztvenni akarnak, már most jelentkezzenek. — Jelentkezni lehet február 29-én este 8—9-ig.

A női-szabó szakosztály hétfőn este 7 órakor tartja tisztújító közgyűlést az Ipartestületben, mely alkalommal a választásokon kívüli több, igen fontos ügy is megtárgyalás alá kerül.

Az Iparoskör vigalmi bizottsága február 27-én, hétfőn este 8 órakor ülést tart. — A tárgyalásra kerülő ügyek fontosságára való tekintettel tagok teljes száma és pontos megjelenését kéri az Elnökség.

Willi's melodi band

Köszönetnyilvánítás. Mindazon jóbarátoknak és ismerősöknek, kik felejtetetlen jó fiam és testvérünk temetésén megjelenésükkel fájdalomukat enyhíteni igyekeztek, fogadják ezután is leghálásabb köszönetünket. Özv. Nagy Józsefné és gyermekei.

Balázs Árpád magyar nótá estje az Arany Bika dísztermében március 17-én, szombaton. Jegyek előjegyezhetők Antalffy József könyvtárában Telefon 612.

Ügyvédek figyelmébe! Dr. Kovács Marcel: Polgári Perrendtartás magyarázata III. IV. köteté most jelent meg. Kapható a Csáthy egyetemi könyvtárában. Telefon 2—96.

Lapunk Budapestben állandóan olvasható a Park szálloda kávéházában. VIII., Baross-tér 10.

Iparosoknak, kereskedőknek nélkülözhetetlen „Debrecen Teljes Címűve”

Takács Vincze, városunk régi fényképe Kálvin-tér 3. számú műtermét ismét visszavette.

Gyengélkedés idején, különösen, ha a rosszullétet szorulás fokozza, a természetes „Ferenc József” keserűvíz gyors és fájdalomlan ürülést, kielégítő emésztést és kellő étvágyat hoz létre. Hires nőorvosok a legnagyobb magasztalás hangján irnak a valódi Ferenc József vízről, mert ez a kritikus korban is hosszabb időn át alkalmazható, anélkül, hogy kitűnő eredménye változnék. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

A Dumas regényeivel oly nagy sikert aratott Otthon Könyvkiadó Vállalat (Budapest, IV. Haris-köz 6.) olvasói kívánságának tesz most eleget, amidőn egy új regénysorozat kiadását valósítja meg. A világirodalom legsodálatosabb remekművei jelennek meg mesésen illusztrálva és hisszük, hogy az „Otthon könyvei”-nek ez az új sorozata is meg fogja találni az utat a közönség szeretetéhez. Olvasóink figyelmét felhívjuk lapunk mai számában megjelent hirdetésre és ajánljuk, hogy az ott látható szelvényt pontosan kitöltve sürgősen küldje be az Otthon Könyvkiadó Vállalatnak, Budapest, IV. Haris-köz hat sz. alá.

Tenyésmén eladás. A Szerencsi Cukorgyár gazdaságában 1 db ardeni murakózi keresztzetű 5 éves, vasderes, igen szép küllemű tenyészmén kerül eladásra beltenyésztés elkerülése végett. A mén ára 1800 P.

Tavaszi öltözködés kérdésének megoldása. Az öltözködés kérdése minden alkalommal szóba kerül a társaságokban és összejöveteleken. Különböző vélemények hangzanak el de abban mindenki egyetért, hogy vásárolni csak olyan cégnél lehet, amely megbízhatóan elégíti ki és nem él vissza a vásárló esetleges áruismereti hiányával. Az elékezett tavasz idején szükségesnek látjuk közölni olvasóinkkal azon fővárosból nyert értesülésünket, hogy a világhírű Semler udvari szállító cég (Budapest, IV. Bécsi-u. 7.) lerakátaban már rendelkezésre állnak minőségükhez viszonyítottan alacsony áron az ezidei tavaszi angol szövetkülönlegességek, amelyek jó részét a londoni Semler cég — mely az egész világba exportálja kiváló szövetáruit — küldött Budapestre. A cég maradék-osztályán ezen páratlan minőségű tavaszi szövetek minden méretű maradékaiból való vásárlás lehetővé teszi, hogy olvasóink a Semler-minőséget alkalmi áron megismerjék. A fővárosban kiszámitott idővel rendelkező vidékről felutazó közönség soronkívül a legfigyelemesebb kiszolgálásban részesül.

Willi's melodi band

Eladó Széchenyi ut 21. sz. nagy házas telek uri lakóházzal, istálló, félszer, göré, melegház, kerti vízvezeték, gyümölcsös és zöldséges kerttel.

Hol kosztoljunk? Hol kapunk tartalmas ételt gond nélkül kenyérből, hol elégséges adagokat adnak. Menürendszerű ebéd P 1.00 vagy vacsora P 1.00. Nagy választékú étlapokról minden rendelhető. Havi étkesők 65.— P.-ért, — ebéd és vacsora — étlap szerint étkeznek a „Városház Étteremben”. A „Söntésben” új rendszerű menü P 1.20, ebéd vagy vacsora.

Hivataloknak, egyesületeknek, kereskedőknek, iparosoknak nélkülözhetetlen „Debrecen Címűve”.

Nem az a fontos, hogy a fa szép-e, hanem hogy mit terem. Gyümölcsfát ne vegyen piacon, mert drága lehet a meglepetés. Ungváry József faiskolája Cegléd. Budapesten kizárólag Andrassy-ut 54. Árjegyzék ingyen.

Vallásos estély az Ispóty-templomban. A ma, vasárnap délután 5 órakor tartandó vallásos estély programján prédikál Farkas Pál s.-lelkész. Felolvasást tart Molnár Ferenc lelkész. Vallásos költeményiből felolvas Harsányi László szigorlóorvos.

Szepessy Ferenc tánciskolájában kedden este fél 9 órakor főiskolai hallgatók részére új táncanfolyam veszi kezdetét. Dégenfeld-tér 2. szám.

Kombinált terítőket, függöny, ágytakaró garnitúrákat, párnalámpaernyő montirozást, monogrammozást, szesz-relief és olajfestést és minden díszmunkát jutányosan készítenk. Vidéki megrendelést elfogadjunk. Címem „Cspikeüzletben” Piac-utca 16. megtudható.

Sághi Tibor játszik a Bocskay mai mérkőzésén. A Bocskay FC szombaton este leszerződött Sághi Tibort, a DEAC, legutóbb a Sabaria többszörösen válogatott centerhalf-ját. Sághi a Bocskay ma délutáni mérkőzésén az Atilla ellen játszik és bemutatkozása elé a debreceni közönség nagy érdeklődéssel tekint.

A ker. tanácsadó iroda a Ker. Nemzeti Liga debreceni osztályának a szegénysorsu magyar emberek istápolására és jogi tanácsadásra alakult szerve mindennemű utbaigazításra ismét rendelkezésre áll minden szerdán és szombaton délután 6 tól 7-ig. (József kir. hg u. 16., bejárat a kapu alatt.)

SZÍNHÁZ

A Csokonai-színház műsora:

Vasárnap délután fél 4-kor mérsékelt árakkal: **Mersz-e Mary?**

Vasárnap este fél 8-kor, bérlet-szünet: **Nászéjszaka.** — Másodsor.

Hétfő, A) bérlet: **Nászéjszaka.**

Kedd, bérlet-szünet: **Nászéjszaka.**

Szerda délután 3 órakor: **Többsincs királyfi.** — Ifjúsági előadás.

Szerda este fél 8-kor: **Nászéjszaka.** — B) bérlet.

Csütörtök délután 3 órakor: **Többsincs királyfi.** — Ifjúsági előadás.

Csütörtök este fél 8-kor: **Nászéjszaka.** — Bérlet-szünet.

Péntek, C) bérletben: **Nászéjszaka.**

Nászéjszaka

Operett 3 felvonásban. Irta Hennequin és Willemetz. Zenéjét szerezte A. Messager. Fordította: Molnár Jenő.

A francia operette, mindig szellemessége, könnyedsége, pajzansága sokszor jól esik a bécsi librettó gyáruk tucat-termékeinek örök egyformasága után. Formailag is új és más ad, mint a sablonokba merevedett bécsi stílus, viszont a párisi importnak is van egy súlyos teher-tétele: az a túltengő pikantéria, amely ezekben a darabokban már nem is eszköz, hanem egyenesen

Magyar ember csak magyar lapot olvas. Kávéházban borbélynál, újságárúsnál követelje a „H A J D U F Ö L D”-et!

Saxlehner András

Hunyadi János

természetes keserűvíze

a bölműködést szabályozza, megszünteti a székrekedés kellemetlen következményeit és idejekorán használva sok komoly bajt hárt el.

végcéll. A „Nászéjszaka” sem azért pikáns, mert némi fűszert, élesztőt kívánna az egyébként vékony kis mese. Itt minden csak azért történik, hogy az egyetlen lényeges momentumot, kostonériát minél aláhuzottabban lehessen kihangsúlyozni és körül szellemeskedni. Ennek viszont kétségen felül nagy mestere Hennequin és Willemetz. Néha ugyan tulságosan egyértelmű triviálításokkal is fejbe csapdossák a nem éppen gyanutlan közönséget, azonban szellemességben, ötletben és fordulatoságban is adnak némi-lyes kárpótlást.

A muzsika friss, könnyed, szellemes, s parodisztikus motívumaiban is ügyes. Különösen szép egy finom és mégis forró keringő.

A Csokonai-színház előadása általában jó. Timár Ila elegáns alakja, kedvessége, tisztán csengő hangja s játékanak választékos eszközei megérdemelt sikert hoznak számára. Ferenczy Marian rutinja, pointírozó készsége s temperamentumos játéka megérdemli, hogy ne rójuk fel énekbeli fogyatékosait. Antók Ferenc kellemes tenorjában most van melegség is, játéka egyre bensőségesebb. Szigeti Jenő yenki-je kitűnő figura s jók voltak a többiek is. A zenekart Csanak Béla ambícióval, eréllyel s stílusosan vezényelte. (mars.)

Többsincs királyfi. A debreceni Csokonai-kör Benedek Elek ötven-éves írói jubileuma alkalmából február 25-én, délután 3 órai kezdettel magas színvonalú s értékes előadást rendezett a Csokonai Színházban, melyet zsufozásig megtöltött a lelkes publikum. Az előadást Péterffy László alkalmi verse nyitotta meg, melyet Keresztessy Mária szavalt meglepő készséggel. Utána az ünnepelel nagy író, Benedek Elek beszélt a gyermekekhez, majd egyik gyönyörű ifjúsági mesejátékának, a Többsincs királyfiának előadása következett. A darabot a református leánygimnázium és a református főgimnázium műkedvelői játszották s a kitűnő együttes a legkényesebb művészi igényeket is kielégítette. A címszerepet Kovács Kató, dr Kovács Andor egyetemi professzor bájos leánya alakította annyi rutinnal, átéléssel és művészi kifejezéssel, hogy az egy hivatásos művésznőnek is becsületére vált volna. Temperamentumos alakítását, mely nemcsak a rendkívül nehéz szerep tartalmát tükrözte vissza tökéletes hűséggel, hanem az egész előadásnak is eleven lüktetést adott, a közönség meg-megújuló tapsvihara kísérte. Kivüle Ormós Zsóka és Sándor Gyula arattak hatalmas sikert komikus játékkukkal s a többi szereplők: Pokoly László, Aradi Vilma, Puskás Árpád, P. Nagy Elemér, Keresztessy Mária, Paragh László, tsnádi Kardoss Eszter, Árkossy Margó, Forray Judit, Varga István, A. Kovács László, Csáfordi Ernő és Rothschnek Hanka egyenlő erővel járultak az előadás nagy és őszinte sikeréhez. A rendezés munkáját Besse Miklós színművész látta el kiváló hozzáértéssel s a kísérő zenét a református tanítóképző-intézet

zenekara szolgáltatta, melyet Bodnár Lajos zenetanár vezényelt egy- ségesen összefogó erővel.

A színházi iroda hírei:

Ma, vasárnap délután 3 és fél óra- kor mérsékelt árakkal: **Mersz-e Mary?** Timár Ila, Elek Ica, Ferenczy Marian, Torma Gusztó, Rajz J. Antók Ferenc, Fülöp Sándor, Szigethy Bandi, Virágháthy. Szigeti Jenő felléptével.

Mersz-e Mary? látványos előadása csak ma megy a Csokonai-színház- ban! Siessen jegyet váltani!

Nászéjszaka — tegnap bemutatója a zajos siker jegyében folyt le. Vége- hossza nem volt a kihívásoknak és a premier közönség a ragyogó elő- adás befejeztével örömmel állapi- totta meg, hogy a **Nászéjszaka** elő- adása mintaszerű, a francia operett elsőrangú, a rendezés páratlan és a zeneszámok bájosak, finomak. A műértő publikum egyöntetű elisme- rése visszhangra talált az egész vá- rosban, úgy, hogy ennek eredmé- nyeképpen a **Nászéjszaka** egész heti előadásaira elővételben kapkodják reggel óta a jegyeket. **Nászéjszaka** Timár Ila, Ferenczy Marian és Tor- ma Gusztó felléptével esténként tom- boló sikerrel kerül színre a Csoko- nai-színházban. **Nászéjszaka** kezdete fél 8-kor! **Nászéjszaka** kizárólag fel- nőttek darabja. **Nászéjszaka** előadá- saira serdülő gyermekek semmi szín alatt se jöjjenek! **Nászéjszaka** főszereplői: Antók, Fülöp, Rajz Feri és Szigeti Jenő. Jegyváltás 10—1 és 4—6-ig. **Nászéjszaka** péntekig min- den este fél 8 órakor!

Ifjúsági előadások. Szerdán február 29-én és csütörtökön, március 1-én délután 3 órai kezdettel Bene- dek Elek: **Többsincs királyfi** c. nagy- szerű mesejátékát adja elő a szin- ház a középiskolák, polgári, keres- kedelmi és elemi iskolák részére. 80 filléres és 1 pengős jegyek holnap, hétfőn délután 4—6 óra között a színházi irodában a tanintézetek ren- delkezésére állanak.

Többsincs királyfi — szerdán és csütörtökön délután 3 órakor. **Többsincs királyfi** szerdai és csütörtök délutáni előadásaira felnőttek hol- naptól kezdve válthatnak jegyeket a rendes pénztárnál.

Mozgósínházak közleményei:

METEORBAN

Vasárnap:

Balalajka

Történet az orosz artisták vilá- gából, Florence Vidorral a fő szerepben. Megelőzi:

„Ham az áruházban” és „Tévedni asszonyi dolog”

Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor.

Jön: „Árvák a viharban”

Lillian és Dorothy Gishel.

Péntek—vasárnap.

VIGSZÍNHÁZ

Világfilm!

LON CHANEY a leghiresebb alakító művész főszereplésével:

Kelet lángokban

történet napjainkból 10 felvonásban.

A női szerepben: ELEANOR BOARDMANN.

Megelőzi:

Csak a fejét

és

Kölcsönkért gyermek

böhözatok.

APOLLO

Világattrakció!

„A hősiesség és hazaszeretet himnusza”

„Emden” a hősök hajója

A világhírű német cirkáló legendás utja 8 fejezetben.

Részben a háborúban szerepelt tisztek a filmben is játszanak.

Megelőzi:

Gaumont hirdó

és

Megjött a tanító bácsi

böhözat.

URÁNIA

Szombattól! Szombattól!

KIZÁRÓLAG OSÁK FELNŐTTEKNEK!

Világattrakció!

HARRY PIEL-film:

Egy éjszaka rejtelvei

különös történet 7 felvonásban.

Megelőzi:

Fortuna négyesfogata.

filmjáték 9 felvonásban

A főszerepben: JACK TREVOR.

Előzetes jelentés:

Hétfő—Kedd:

Apolló: Két sláger! Viget! Szőke vagy barna? vigjáték 7 felvonásban; a főszerepekben Adolphe Menjou és Greta Nissen. — Halló, ki lesz a párom! vig bonyodalmak 8 fejezetben, a főszerepben Liane Haid.

Vigszínház: Két sláger! Szibériai farkasok, Cambell novellájának film- változata 6 fejezetben. A főszerepek- ben Edmund Lowe és Alma Rubens. — Menjen oda, jöjjön ide (A gyakor- nok ur) vigjáték 6 felvonásban, a fő- szerepben Sally Phipps.

Szerezzünk takarékbetétkönyvet a Közösönös Segélyező Egylettől.

MŰVÉSZET

A Kereskedő Ifjak Dalkörének műdalpályázata. A „Debreceni Kereskedő Ifjak Dalköre” pályázatot hirdet hazafias tárgyú, még sehol elő nem adott, férfi négyeskarra írt, könnyű műdalra. A jelítség levéllel kísért lezárt pályázatok 1928 május 1-ig, vitéz dr Dávid Géza elnök cí- mére Debrecen, Piae-utca 7. szám küldendők. A bíráló-bizottság az átvételtől számított 14 nap alatt megállapítja a beérkezett pályamű- vek érték szerinti sorrendjét.

A Városi Dalegylet második történelmi hangversenye. A Vá-

rosi Dalegylet vezetősége még a múlt évben elhatározta, hogy egy történelmi hangversenysorozatban mutatja a magyar dalköltészet karéneklésre alkalmas termékeit. A hangversenysorozat első etappja már a múlt novemberben végbement.

A sorozat második része a kuruc-korszak dalait és egyéb zenetermékeit öleli fel. A hangverseny március 7-én a Zenedében lesz. Ismertető előadást Dr. Rugonfalvi Kiss István professzor tart.

Az estély művészi színvonalát nagyban emeli a Városi Zeneiskola legkiválóbb hegedű-növendékeiből alakult a Szűcs Gergely tanár által vezetett „magyar zenekar” szereplése.

A kuruc-estélyre szóló jegyeket a *Balogh és Risk* cég (Városháza-épület, Piac utca), a Zenede titkári hivatala és a dalegyleti működő tagok árúsítják a jövő hét csütörtök-jétől kezdve.

Növendékhangverseny a Városi Zeneiskolában. A múlt nap szépszámu közönség jelenlétében, jól sikerült növendékhangversenyt tartott a zeneiskola igazgatósága. A műsor minden száma nagy tetszést aratott és a közönség nagy meglepetéssel konstataálta, hogy a növendékek zenei képzése a legjobb kezekben van. Haydn Vonósnégyesét *Dezső Ella, Timáry Mária, Versényi György és Farkas Géza* stilsosaa játszották, *Szonay László, Czipott Márta* zongorakiséréte mellett me egy tónussal játszott gondokán. *Viotti* Hegedűversenyt sokat ígérő technikával *Timáry Mária* játszotta, míg zongorán *Bartha Emma* kíséerte. *Benedek László* színekben és erőben gazdag hegedűszólóját *Sipos Erzsébet* kíséerte zongorán. *Timáry Mária, Reinhardt Eszter, Kovács Gyula* és *Oláh Emil* két bájos tercettét énekeltek finoman. Végül az intézeti nőikar énekelte jó összetanulással egy kórust. (f. i.)

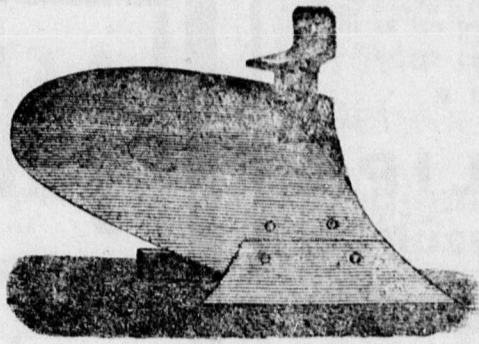
Pálffy József „Hortobágyi kiállítására” nyitva marad március 4-ig. A városháza nagytermében rendezett képművelést állandóan oly nagy érdeklődés kíséri és általában az egész város közönsége ezen ritka szép és érdekes kiállításról oly elragadtatással beszél, hogy a művész az általános óhajnak eleget tesz akkor, midőn kiállítását meghosszabbítja március 4-ig. A kiállítás nyitva naponta 10—1-ig, d. u. 3—7-ig. Vasárnapon tekintve a tömeges látogatást 9—1-ig és 3—7-ig.

TESTEDZÉS

Végre megoldódik az Ott-féle „Irányelvek” körül támadt bonyodalom

A nagy vihart felvert főiskolai kérdés végre mégis a mű magyar sport egységes érdekeinek megfelelően nyer elintézését. Az ország egyetemének képviselői ugyanis értekezletet tartottak és beható vita után olyan irányu felterjesztéssel fordulnak a kultuszminiszterhez, hogy vonja vissza az Ott által kiadott nagy botrányt felverő „Irányelveket”. Az egyetem képviselői egyébként viharos hangulatban tárgyalták az egyetem autonómiáját durván megsértő „Irányelvek” egyes pontjait. Az Ott képviselőjében jelen levő Felicides Román bizonyára sok érdekes dolgot mondhat el az OTT illetékes ügyosztályának a főiskolai sport nagyszerű szervezetről. A kultuszminiszterhez intézendő feliratban a főiskolák kéri az eddigi állapotok változatlan fenntartását, mert teljesen képtelen állapotot

Kovács Gyula vaskereskedő Debrecen, Fő-utca 17. Bika-szálló mellett sarkon.

Kerítésfonatok és tuskés huzalok, ekék,
eke-alkatrészek, kapák, ásók, lapátok,
villák, gereblyék és minden-
féle vasárunk olcsón kaphatók.

A CÉL AZ,

hogy a

téli áruink ne maradjanak
vissza, ezért elhatároztuk,
hogy még saját áron
alul is árúsítjuk
a téli áruinkat.

Ön is jól jár, ha most

szerzi be téli ruhaszükségletét,
mert most sokkal olcsóbban vehet
mint eddig.

Saját érdekében keresse fel üzle-
tünket és meg fog győződni

olcsó árainkról.

„Hajdusági Ruhaáruház”
Piac-utca 67. szám.

kat teremtett volna pl. vidéken a MASz radikális állásfoglalása a főiskolai kérdésben. Miként a társadalmi egyesületek gerincét is az idősebb tagok rutinja és tapasztalatai, valamint társadalmi súlya kormányozzák, úgy a főiskoláknak is joguk lehet a főiskolát végzett tagjaik támogatására. A MASz közgyűlése egyébként szintén takarodót ívavott az „Irányelvek”-nek, mert Ferenczy Ödön a Magyar Főiskolai Sport Szövetség nevében élesen bírálta a MASz tanácsának határozatát, de különösen az erre okot szolgáltató OTT-féle „Irányelveket”. Tárgyilagos felszólalásában sok derűt keltett az „Irányelvek” boncolgatásával, amint kimutatta annak számtalan nevétséges utasítását. A MASz közgyűlése az alapos fejtegetések után kimondotta, hogy a határozat végrehajtását felfüggeszti és a főiskolások bevonásával újra tárgyalás alá veszi a főiskolai kérdés rendezését. Az egyetemek felterjesztése után bizonyosra vesszük, hogy a MASz számára sem marad más út, mint az OTT számára, t. i. marad minden, mint volt azelőtt.

A vasárnapi program

Vasárnap Debrecenben a Diószegi uti pályán délután 3 órakor Atilla (Miskolc) és Bocskay (Debrecen) I. osztályu liga mérkőzés. Biró Iváncsics Mihály. A két régi rivális találkozása igen erős és elkeseredett küzdelmet ígér. Mindkét csapatnak égetően szüksége van a pontokra, ha a kiesési zónából el akar kerülni. Hogy a két csapat hogy áll fel, még bizonytalan, a végleges összeállítás vasárnap délután dől el. Nincs kizárva, hogy a Bocskayban Dettrich játszik centert és Vampetics szélső tevezet, míg hátvéd Baik—Molnár lenne. Ha Baik sérült maradna, akkor Varga is rendelkezésre áll a Bocskaynak. Az Atillában Pruha gyengélkedik, de valószínű azért, hogy játszik a Bocskay ellen. Erős küzdelem után döntetlen várható, de egyik csapat győzelmé sem lenne meglepetés. (Összel Miskolcon 1:1 arányu döntetlen volt az eredmény.)

Előzőleg DTE—DVSC barátságos mérkőzés lesz a Vasutas pályán.

Egyéb mérkőzések: Szombathelyen Sabaria—Kispest, (összel Kispest győzött 3:0-ra). Budapest Ferencváros—Budai 33-as, (őszi eredmény 8:0). Hungária—Vasas, (őszi eredmény 3:3). Ujpest—Bástya, (őszi eredmény 1:1). III. ker.—Nemzeti (őszi eredmény 2:2).

A DEAC tenniszszakosztálya vasárnap délután a Kollégiumban tartja tisztújító ülését.

A Kovács Gyula vándordíjas birkózóverseny középdöntője 9—1 óra között, döntő délután 3-tól estig az Arany Bika disztermében.

Motor

Az AJS-gyár legújabb 250 km-es, oldalt szelepeelt modelljei a minap érkeztek meg Budapestre. A kis gépek alacsony áruk, aránylag magas teljesítőképességük és tetszetős kivitelük révén bizonyára népszerűek lesznek a magyar utakon. Az AJS-gépek egyébként a harmadik helyre törtek fel a statisztikában. Az angol motorkerékpár gyártás elismerten legjobb gépe az AJS. Számos nehéz angol T. T. győztese, Magyarországon pedig a motorkerékpár-bajnokságok győztese lett idén az AJS. Hihetetlen az a strapabírás, amelynek játszva megfelel ez az angol gép. Nincsen olyan nehéz terep, olyan megerőltető szakasz, amelyen ne győzedelmeskednék. A gép ára alacsony, ami szintén fontos ma, ebben a szegény agyonszanált országban.

A TŐZSDE

A pengő Zürichben 90.80

Budapest 90.80, Berlin 124.02 és fél, New-york 519.53, London 2534.62 és fél, Páris 20.43, Milano 27.51 és fél, Prága 15.39, Belgrád 9.13 és egynegyed, Szófia 3.75 és fél, Bukarest 3.19 és fél, Varsó 58.25, Bécs 73.15, Amsterdam 208.97 és fél.

Hivatalos devizaárfolyamok.

Egy angol font 27.87—28.02, száz „belga” 79.50—79.80, száz cseh korona 16.90—16.98, száz dán korona 152.05—153.65, száz dollár 569.25—571.25, száz francia frank 22.65—22.85, száz hollandi forint 229.70—230.70, száz lengyel zloty 64.05—64.35, száz lei 3.48—3.53, száz líra 30.33—30.55, száz német márká 136.30—136.80, száz norvég korona 152.10—152.70, száz osztrák schilling 80.10—80.75, száz spanyol peseta 96.70—97.80, száz svájci frank 109.95—110.35, száz svéd korona 153.30—153.90 pengő. — A nemesfém piacon a magánforgalomban a huszkoronás aranyat 23—23.20, az ezüst egykoronást 0.40—0.44, a forintost 1—1.20, az ötkoronást 2—2.30 pengővel jegyezték.

Gabonátözsde.

A készáru piacon szilárd maradt az irányzat, az üzleti tevékenység azonban a kínálat tartózkodása miatt vontatottan indult. A tőzsdeidő elején a tiszavidéki búzát 31.45—32.50, az egyéb származású búzát 31.40—32.25 pengővel jegyezték fajsúly szerint. A rozs ára minőség szerint 29.50—29.75 pengő között mozgott.

A terménycikk piacán csak a zab és a tengeri iránt élénkebb a kereslet, azonban mind a két cikkből csak kisebb tételek cserélnek gazdát. A tiszavidéki tengerit 25.35—25.60, az egyéb származásút 25—25.25, a zabot 26—28.50 pengővel jegyzik. Az árpafélék piacán még névleges árfolyamok sem alakultak ki. A magpiac üzletellen volt.

Állatvásár.

A sertésvásáron nem változott az irányzat. Árak élősúly kg.-ként: Zsirsertés öreg Ia 1.46—1.48, IIa 1.40—1.42, fiatal nehéz 1.62—1.64, közép 1.56—1.60, könnyű 1.38—1.44, szedett közép 1.46—1.50, angol urasági 1.60—1.64, szedett 1.48—1.52 pengő. — A borjúvásáron megelégnék az irányzat. Árak élősúly kg.-ként: Ia borjú 1.80—1.90, kivételesen 1.98, IIa 1.58—1.72, bárány 1.10—1.30 pengő.

Fonos!

Az 500 holdon aluli gazdák figyelmébe!

Tájékozasul azok részére, akik a napi ár alatt 30%-al

jegyezték elő gazdasági magvakat, közöljük, hogy a napi árak ma 100 kg ként:

Fehérbárcás lóhere 210 P
le 30% 147 P

Fehérbárcás lucerna 240 P
le 30% 203 P

Nyulszapuka . . . 240 P
le 30% 168 P

Elsőrendű műhurok kárpitos munkák legjobb kivitelében, előnyös fizetés mellett is a legjutányosabban beszerezhetők:

Műasztalos Szövetkezet
lakásberendezési vállalatnál
Budapest, IV., Vigadó-tér 1. Tel. 118-90.

PHILIPS

anódkészülékek

Üzemük olcsó, működésük kifogástalan, szerkezetük elpusztíthatatlan. Egy év múlva az accumulator-cellákat teljesen kiszorítják az anódkészülékek.

Ne várja meg ezt az időt, vegyen még ma

PHILIPS anódkészüléket!

Mindenféle bel- és külföldi

szén, kokszt, tojasbrikett és tűzifa

bükk és tölgy osontszáraz minőségben
Retorta bükkfa-szén
kiosnyben és nagyban házhoz szállítva is

Gabányi Sándor utóda
LANG MIKLÓS

Debrecen legrégebbi cégénél a legolcsóbb napi áron beszerezhető.

Csapó-utca 28. Telefon 4-49.

Nádudvar község előljáróságától.
1535/1928. szám.

HIRDETMÉNY

Nádudvar község villanyvilágítási üzeménél egy üzemvezető szerelőt alkalmazunk.

Havi fizetése 130 pengő, havonta 20 pengő lakbér vagy esetleg természetbeni lakás, továbbá minden általa beszerezett új lámpahely után egy pengő jutalék.

Előírt szolgálati teendői Nádudvar község előljáróságánál megtekinthetők.

Ezen állásra a megfelelő képességet igazoló erkölcsi bizonyítvánnyal és működési bizonyítvánnyal felszerelt kérvények I. évi március hó 8-ig adhatók be hozzánk.

Nádudvar, 1928. évi február hó 24-én.

Községi Előljáróság nevében:
Unyi Géza,
főjegyző.

Vh. 1815—1927 sz.

Arverési hirdetés

A debreceni kir. járásbírósnak 1927. Pk. II. 17350 számú végzése folytán 1200 Pengő tőke a fizetett összeg betudásával, ennek megítélt kamatai 358.12 Pengő eddigi és a még felmerülő költségek behajtása végett dr. Tervey Tamás ügyvéd által képviselt Gubicza István javára 1928. február hó 27. ik napjának délután 9 órakor helyben, Piac utca 81. számú háznál 3346 42 P. becsült ingók u. m.: butorok, stb. birói arverésen a legtöbbet igénylőnek esetleg becsáron alul is eladatnak az 1881 évi LX. t. c. 107. és 108. § a értelmében.

Tűzési díja 7-64 P.
Debrecen, 1928. február hó 4. napján.

Szilágyi Lajos
bir. végrehajtó
Lakása Vörösmarti-u. 9.

Megdönthetetlenül

él a köztudatban
az a tény, hogy aki
cégünknel vásárol,

jól vásárol!

Raktáron levő téli ruházati cikkeinket versenyen kívüli árakon adjuk el.

Most vegyen tehát

téli kabátot, téli ruhát a MAGYAR RUHAIPAR áruházában

Debrecen legnagyobb
férfi-, fiu ruhaáruháza

Közvetlen a Bika-szálló épületében.

